

رَبِّمَا يَوْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ۝ دَرَهُمْ
 بہ آرزو کوی | ہفت خلق | چہ کاخراں شول | چہ کاش دوی وے | مسلمانان | دوی پر پیردہ

وَيَسْتَمِعُوا وَيَكْتُمُوا ۝ وَيَكْتُمُوا ۝ وَيَكْتُمُوا ۝ وَيَكْتُمُوا ۝
 اوفائندہ داخل | اوپہ غفلت کئے دُستی دگر | اُمید | ایازر بہ | دوی پوہہ شی

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ۝ مَا تَسْبِقُ
 نہ دہلاک کہے مونہ | ہیٹ کلے | مگر | ہفت دپارہ | یو لیکے شوے | وقت مقہر و | نہ شی دہان کیدے

مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ۝ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي
 دخیل مقہر وخت نہ | اونہ | ہفت دروستو پاتے کیدے شی | او کاخراں دویل | اے ہفت سر بہ

نَزَّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ۝ لَوْ مَا تَأْنِينًا بِالْمَلِكَةِ
 نازل شوے | ادا | قرآن | بیشک تہ | دیوانہ بیٹے | ولے تہ نہ راوے مونہ نہ | فرشتہ

إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝ مَا نُنَزِّلُ الْمَلِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ
 کہ چہ راوے تہ | لہ رشتہ دیونکونہ | مونہ نہ نازل و | فرشتہ | مگر | اپہ حق سرہ

وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ ۝ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ
 نہ نہ شور و کرے دگوتہ | ہفت وخت | مہلت | بیشک مونہ | نازل کرو | داد کر (قرآن) | او بیشک مونہ | ددہ

كَفُوفُونَ ۝ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعَابِ الْأَوَّلِينَ ۝
 حفاظت کوونکی یو | او بیشک را لیبولی دی مونہ (پیغبران) | دہان دلہ تانہ | پہ دہو مینو امتونو کئے

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ۝ كَذَلِكَ
 نہ نہ راوے تہ | خوک | رسول | مگر دوی بہ ہفت پوسے | توتے کوے | دغہ شان

فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ۝ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ
 پہ زہونو کئے | دگنا ہکارتو | دوی ایمان نہ راوے تہ | پہ دے | او بیشک نہر شوے دے

سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ۝ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ

رسم | دیکھو تو خلقو | اوکے چہرے پر انیز و مونیز | یہ دوی | یوہ دروازہ | لہ آسمان نہ | اودوی پہ ہفتے کے
ہم دے دے دستور لغلے دے - اوکے مونیز دوی تہ پہ آسمان کے یوہ دروازہ پر انیزو بیادوی پہ ککے

يَعْرِجُونَ ۝ لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ

خیڑی | نوخامیابہ دوائی | چہ بیشک | بندے کہے شو | زمونیز سترے | بلکہ | مونیز | ہفتے کے
برہ ہم وخیڑی - نوہم دایہ وائی چہ زمونیز نظر بندی وکے شوہ

مَسْحُورُونَ ۝ وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا

چہ جادو راند شوہ | ادیقینا | مونیز جوہر کول | پہ آسمان کے | برجوں | او بنائے کرے کرے کرے
جادو وکے شوہ | او مونیز پہ آسمان کے غت غت ستوری جوہر کی دی او ہفتہ مونیز کوکرت

لِلنَّظَرِ ۝ وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ۝ الْأَمْسِ

دکرتو کوکرت پارہ | او حفاظت کرے کرے کرے | دھر | شیطان | مردود نہ | مکرہ نہ کرے
بنائے کرے دی ، او ہفتہ مودہ ہر شیطان مردود نہ محفوظ کرے دی - مکرہ کوکرت

اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ شَهَابٌ مُّبِينٌ ۝ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا

پہ غلا وادری - پس و لگی ہفتے پس | یوہ شعلہ | روینانہ | او زمکہ | خورہ کہے دے مونیز
پہ غلا خبرہ آویدل و غواہی نو روینانہ شعلہ ورپے ورشی - او مونیز زمکہ خورہ کہے دے

وَالْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّزُونٍ ۝

اومونیز غور زوی | پہ کہے | غرونہ | اولٹو کوکرت | پہ کہے | ہر خیز | مناسب
اومونیز پہ دے کہے غرونہ اچوی دی او پہ ہفتے کے موہر قسم خیزونہ پہ اندازہ اندازہ لٹو کوکرت دی

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَاشٍ وَمَنْ لَّسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ۝ وَإِنْ

اوپید کہے کرے مونیز | تاسو پارہ | پہ کہے | سامان دژوند | اوچہ نہ بی تاسو | ہفتہ تہ | رنق و رکونکی | اونادے
او پہ ہفتے کے موتا سولہ ہم دژوند سامان جوہر کہے دے او ہفتہ چالہ (م) چہ تاسو ورلہ دژوندی انتظام نہ کوکرت

مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ۝

ہیہ خیز | مکر | مونیز سرہ دی | خزانے دے | اومونیز نہ نازلو ہفتہ | مکر پہ اندازہ | مکرہ کرے
ہیہ خیز داسے نشہ چہ دے خزانے مونیز سرہ نہ دی اومونیز ہفتہ پہ مناسب اندازہ سرہ نازلو

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاقِحَ فَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ

اولیور دی کرے مونیز | ہوا کمانے | دے (د آوونہ) | پس راوروی کرے مونیز | لہ آسمان نہ | اوہ | پس خبوی کرے مونیز | تاسو ہفتہ
اود آوونہ دے بادونہ ہم مونیزہ رالیور، بیامونیز لہ آسمان نہ اوہ راورو، بیامونیز ہفتہ اوہ پہ تاسو خبوی

وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ۝ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ

اونہ | ایی تاسو دے | جمع کوونکی | او بیشک مونیز | ژوند و رکو | اومونیز مرک راو | اوہ
اودہ اوہ تاسو خبیلہ راجع کوکرت نہ شی - او بیشک ہم مونیز ژوند و رکو راو اوہ مونیز

وَلَقَدْ عَلَّمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلَّمْنَا

الْأَوَّلِينَ ۚ (۲۳) اوبیشکے | مونبتہ علم کے | اڈواندینو خلقو (ہم) | لہ تاسونہ | اوبیشکے مونبتہ علم کے | اور تان بو۔

اؤکوم خلق چہ تاسونہ وراڈن تیرشوی کی مونبتہ علم ہم پیترو اؤکوم چہ تاسونہ وروستو راتونکی دی

وَلَقَدْ عَلَّمْنَا الْآخِرِينَ ۚ (۲۴) اوبیشکے | ہم ستارپ بہ | جمع کری دی | بیشک ہفہ | ذکرت خاوند | پوہہ دے

اؤروستو (ہم) | اوبیشکے ستارپ بہ | اڈاول راجعہ کری | ہفہ | ذکرت خاوند | پوہہ پوہہ دے

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ۚ (۲۵) اوبیشکے | اپن اکری کے مونبتہ | انسان | اوچے کرنکید وکے غتہ نہ | تورے چتہ نہ | خفاشوی

اوبیشکے مونبتہ انسان | کرنکید وکے | تورے خفاشوی غتہ نہ | پیدا کرے دے۔

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُومِ ۚ (۲۶) ویریان | مونبتہ پیدا کری دو | لہ دے نہ وراڈن | اڈاوس | کرم نہ | اوہرکچہ وویل | ستارپ

ویریان | مونبتہ دے نہ وراڈن | دے لوکی اور نہ پیدا کرے | اوہرکچہ ستارپ

لِلْمَلِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ۚ (۲۷) فریبتہ | بیشک زک | اپن اکری کے | انسان | اڈاوس | کرنکید وکے غتہ نہ | تورے چتہ نہ | خفاشوی

فریبتہ وویل | ہم بیشک زک | انسان پیدا اکری کے | ہم | کرنکید وکے | تورے خفاشوی غتہ نہ

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ ۚ (۲۸) پھر ہم | زکے برابر جوہکم | او پوکوم | پوہہ دے کہے | دخیل روح نہ | نو تاسو پریوزی | دے کہ

نورکچہ چہ زکے برابر جوہکم | او دخیل طرف نہ | پکے روح | اوچوم | نو تاسو ورتہ | پوہہ

سَاجِدِينَ ۚ (۲۹) سجدہ کوونکی | پس سجدہ وکری | فریبتہ | توولو ددی | پوہہ جمع | سوا | اڈابلیس نہ

پریوتی | توولو فریبتہ ورتہ | پوہہ جمع سجدہ وکری | ہو یو اڈابلیس ورتہ | کری

أَنِّي أَنْتَبِهُ ۚ (۳۰) اڈاوس | پوہہ شے دے | دے سجدہ کوونکوسرہ | دے فرمایل | اڈابلیس | پوہہ تاخہ وشل | پوہہ نہ شے

ہفہ سجدہ کوونکوسرہ | شاملید و نہ انکار وکری | اللہ تعالیٰ و فرمایل | اڈابلیس | پوہہ تاخہ وشل | پوہہ

مَعَ السَّاجِدِينَ ۚ (۳۱) قَالَ لَمْ أَكُنْ لَّا سَجْدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ ۚ (۳۲) سرہ | دے سجدہ کوونکو | دے وویل | زک (ہفہ) نہ ہم | پوہہ سجدہ وکری | انسان نہ | پوہہ پیدا کرے | تاہفہ

سجدہ کوونکو کہے شامل نہ شے | ہفہ وویل | پوہہ دانہ شے کیدے | پوہہ زک | دے انسان نہ | سجدہ وکری

مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ۚ (۳۳) قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَأَنَّكَ رَجِيمٌ ۚ (۳۴) اڈاوس | کرنکید وکے غتہ نہ | دے تورے چتہ نہ | خفاشوی | دے فرمایل | پس دوحہ | دلہ نہ | پس بیشک نہ | رتہ شے

پوہہ ہفہ تا | کرنکید وکے | تورے غتہ شے | پوہہ نہ پیدا کرے | اللہ و فرمایل | دلہ (جنت) | پوہہ بیشک نہ | رتہ شے

وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٥٥﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِي
او بيشك! پہ تا يابی | لعنت دے | ترورے دجزا | وے وئیل | اے زماربہ! | پس مہلت را کہو مانہ
او پہ تا بہ | تر قیامتہ لعنت وریبری ، ہفے وئیل اے زماربہ! (نبہ ۵۵) مانہ دحشر
اِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٥٧﴾ اِلَى يَوْمِ
ترہفے ورے چہ | (موی) بہ دچتوے شی | و فرمایل | بيشک تہ | لہ مہلت و کرے شرونہ یے | ترہفے ورے چہ
ترورے پورے مہلت را کہو ۔ (اللہ ورنہ) و فرمایل (نبہ ۵۵) تاتہ مہلت دے ، ترہفے ورے پورے
الْوَقْتُ الْمَعْلُومُ ﴿٥٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا اَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ
چہ (دھفے) وخت مقدرے | دے وئیل | اے زماربہ! | یہ سبب ددچہ تازہ گمراہ کرم | نوزہ بہ فروریاست
چہ دھفے وخت (مانہ) معلوم دے۔ دے وئیل چہ اے زماربہ! | لکہ خٹکے چہ تازہ گمراہ کرے ہم | نوزہ بہ
لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَا اُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ
دوی تہ گناہ | | پہ زمکہ کنے | اوزہ بہ فروریاست گمراہ کرم دوی | قول | مکرستابندگان | لہ ہفونہ
ہم دھنے دوی تہ دے مکر پہ مخ (گناہو) بناستہ بشکار کرم او قول یہ خامغا گمراہ کوئم سوا ستاد ہفے بندگان
الْمُخْلِصِينَ ﴿٦٠﴾ قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ اِنَّ عِبَادِي
چہ مخلص دی | و فرمایل | ہم دادہ | لاسرا | مایورے | نیفہ | بيشک رکوم چہ | زما بندگان دوی
نہ چہ مخلص دی | اللہ و فرمایل مانہ دے راسیدو ہم دانیفہ لاسرا دے ، زما پہ بندگانو بہ یقیئ
لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ اِلَّا مَنْ اَتَّبَعَكَ مِنَ الْغٰوِيْنَ ﴿٦٢﴾ وَاِنَّ
نشہ دے | ستا | پہ ہغوی یابی | خہ غلبہ | مکر خوک چہ | پیروی و کری ستا | لہ گمراہانوںہ | او بيشک
ستا زور نہ چلیبری — مکر پہ ہفے خلقو چہ پخپلہ ستا پیروی کوی او گمراہ شوی او دونہ
جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٦٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ بِكُلِّ بَابٍ
دونہ | حائے دوعدے دے دوی | دے تولو | دے | اووے (۶) | دروازے دی | دھر دروازے دی
یقیئاً دے تولو دوعدے حائے دے ، دے اووے دروازے دی ، دھے دروازے
مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ ﴿٦٤﴾ اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٦٥﴾ فِيْ جَنَّتٍ وَعِيُوْنَ ﴿٦٦﴾
لہ دوی تہ | برخہ دے | جد کرے شوے | بيشک | برہیز کاران بہ | یہ باغونو | او چینیو کنے (دوی)
دے پارہ پہ دوی کنے جد اعد برخہ مقدر دے۔ بيشک برہیز کاران بہ یہ باغونو او چینیو کنے و سبیری
اُدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ اٰمِنِيْنَ ﴿٦٧﴾ وَتَزَعْنَا مَا
تاسو داخل شئی پہ کنے | پہ سلامتی سر | پہ امن سر | اومونو بہ و باسو | ہفہ خہ | چہ ددوی یہ سینو کنے دی
(وہیہ ویلے شی) چہ تاسو پہ چے کنے پہ امن او سلامتی سرہ داخل شئی ، اومونو دے دوی د سینو نہ چہ خہ (بغض)
مِّنْ غٰلٍ اِخْوَانًا عَلٰی سُرٍّ مُّتَقٰلِيْنَ ﴿٦٨﴾ لَا يَسْمَعُ فِيْهَا
لہ کہیہ نہ | (دوی بہ) درونہ ورونہ | پہ تختونو ناست | | بویل تہ مخامخ | نہ یہ رسی دوی تہ | پہ دے
کہیہ دی وہیہ باسو چہ دے درونہ و پہ شان بہ بویل تہ مخامخ بہ تختونو ناست دی | یہ ہفہ حائے کنے بہ برے

نَصَبَ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾ نَبِيُّ عِبَادِي
 خُتْلَفَ نَصَبُ رَأَى اَوْنَهُ بِه تَرَى نَهْ جَرَى بِه رَوَيْتَ شَى - دِستِ شَى | خبر ورکره | زما بن کانونه
 اِنِّى اَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَاَنْ عَذَابِى هُوَ الْعَذَابُ
 چہ بیشک زہ | بخشنوئے | مہربان یم | او بیشک | زما عذاب | ہم دا | عذاب
 الْاَلِيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ ﴿٥١﴾ اِذْ دَخَلُوا
 در دُر کو دئے | او خبر ورکره دوی ته | د میلنو | د ابراہیم | ہر کہہ دے دوا داخل شول
 عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ اِنَّا مِنْكُمْ وَجَلُّونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا
 پہ دے | نو دوی ووئیل | سلام | (ابراہیم) ووئیل | بیشک مونہ | لہ تاسونہ | ویریدو | دوی ووئیل
 لَا تَوْجَلْ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ ابَشِّرْتُنُوْنِى
 مہ ویریدہ | بیشک مونہ | زیرے در کو تاتہ | دھک | ہوشیار | دے ووئیل | آیتا سوزیرے را کوئی ماتہ
 عَلَى اَنْ مَّسْنٰى الْكَبْرِ فَبِمَ تُبَشِّرُوْنَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا
 سرہ ددے چہ | رسیدے کما تہ | بو دوا لے | نو دے | زیرے را کوئی تاسو | دوی ووئیل
 بَشْرَتِكَ بِالْحَقِّ فَلَاتَكُنْ مِنَ الْقٰنِطِيْنَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَنْ
 زیرے در کو مونہ تاتہ | پہ رشتیا | پس مہ کیرہ تہ | لہ نا امیدہ خلقونہ | دے ووئیل | او حق
 يَّقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهٖ اِلَّا الضَّالُّوْنَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ
 نا امیدہ کیری | لہ رحمت نہ | ذرب خیل | سوا د کراہانونہ | دے ووئیل | پس خہ | مدعا د ستار
 اِيْهَا الْمُرْسَلُوْنَ ﴿٥٧﴾ قَالُوا اِنَّا اُرْسِلْنَا اِلٰى قَوْمٍ مُّجْرِمِيْنَ ﴿٥٨﴾
 اے | رالیرے شود (فرستو) | دوی ووئیل | بیشک مونہ | رالیرے شوی بو | طرف دیو قوم تہ | چہ مجرمان دی
 اِلَّا اَلْاَوْطٰى اِنَّا لَنَنْجُوْهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٥٩﴾ اِلَّا اَمْرَاتُهُ قَدْ رَنَا
 سوا لوط د خاندان نہ | بیشک | مونہ بہ خانیماں در کردوی | تووتہ | سوا | ددے د شیونہ | مونہ مقہ کرے
 سوا لوط د کوں والونہ | مونہ بہ دوی قول بچ کرو | سوا دھفہ د شیونہ | چہ مونہ فیصلہ کرے دہ چہ ہفہ

۴۲۲

رسم ۱۳

إِنَّمَا لِمَنِ الْغَيْرِينَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٤٢﴾
 بيشكه هغه | به له پاته كيدونكي نه وي | پس هر كه | را غل | خاندان د لوط رته | را ليدو له شوه (خوښه)
 بيشكه وروستو پاته كيدونكو نه ده | پس هر كه چه فرشته د لوط عليه السلام كورنئ | ته را غل |
 قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّسْكِرُونَ ﴿٤٣﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ
 ده وويل | بيشكه تاسو | خلق يئ | نا آشنا | دوى وويل | نه بلكه | را وه به د مونږ تاته | هغه را غل |
 ده ورته وويل | تاسو خو نا آشنا خلق بښكارئ | دوى ورته وويل چه نه بلكه مونږ خو درته هغه قير
 كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٤٤﴾ وَاتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٥﴾
 چه په هغه كچه به | دوى شك كولو | او را وه به د مونږ تاته | رښتني (حكم) | او بيشكه مونږ | رښتني يو
 را وه به دغه په دوى به پكښه شك كولو | او مونږ تاته يقيني واقع كيدونكي خبر را وه به د مونږ بالكل رښتني يو
 فَاسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ
 نو اوباسه | خپل كور والا | په يوه برخه كچه | د شپه | اوتنه هغه | د دوى نه وروستو
 نود شپه په يوه برخه كچه خپل كور والا اوباسه اوتنه ورپسې وروستو وروستو هغه
 وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٤٦﴾
 او شاته نه كورئ | له تاسو نه | هيڅوك | اولاه شئ | د كوم هغه | چه تاسو ته حكم كوي
 او په تاسو كچه د هيڅوك شاته نه كورئ | او د كوم هغه چه درته حكم شوه د هغه لاه شئ
 وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ
 او مونږ فيصله وليدله | طرف دهغه ته | د دغه خبره | چه جرړه | د دغه خلق | به پر كچه شئ
 او مونږ دهغه (د لوط) طرف ته د دغه خبره فيصله وليدله چه صبا راخيږئ نو د دغه خلق به جرړه
 مُّصْبِحِينَ ﴿٤٧﴾ وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ إِنَّ
 د صبا كيدوسره | او را غل | ښار والا | چه خوشحالي كوله | وه وويل | بيشكه
 غوښته شوى دى | او دپه دغه كچه د ښار خلق خوشحاله خوشحاله را غل | وويل چه داخل
 هَؤُلَاءِ ضَيِّقٌ فَلَا تَفْضَحُوا ﴿٤٩﴾ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُوا ﴿٥٠﴾
 داخل | زما ميله نه دى | پس تاسو ما مه رسوا كوي | او دويريږئ | د الله نه | او ما مه به عزته كوي
 خو زما ميله نه دى پس تاسو ما مه شرموي | او د الله تعالى نه دويريږئ | او زما به عزت مه كوي
 قَالُوا أَوَلَمْ نُنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٥١﴾ قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي
 دوى وويل | آيا مونږ ته نه دمنه كړه | د قولى دنيا (د مرسته) نه | ده وويل | دا | زما لونه دى (دوى سوځاوه)
 دوى وويل آيا مونږ ته د ټول جهان (د حمايت) نه نه يې منع كړه ؟ (لوط) وويل دا زما لونه دى (دوى سوځاوه)
 إِنْ كُنْتُمْ فَعَالِينَ ﴿٥٢﴾ لَعَنَكَ اللَّهُ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٥٣﴾
 كه چير ابي تاسو | كوونكي | ستا په ژوند دى | بيشكه دوى | په خپله نشه كچه | د الله كانه ده
 كه تاسو خامخا شئ كول غواړئ (دغه نبي) ستا په ژوند دى | په هغوى په خپله نشه كچه د الله كانه ده شوى دوى

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٤٣﴾ فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمْ سَافِلَهَا

پس و نیول هفوی | هیبت ناک آواز | بہ وقت دُور ختو کئے | پس کرہ مونہ | دد پامنی برخہ | ددے بنکتہ
نو دُور ختو سرہ دوی یوے ہیبتنا کے چفے و نیول - بیامونہ ددے کلو پاسنی برخہ لاند کرہ

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سَعِيلٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ

امونہ دُور دُل | بہ دوی باندی | کانہی | لہ تکتانرونہ | بیشک | بہ دے کئے
امونہ بہ دوی باندی دکنکرہ کانہی - دُور دُل ، یقیناً | بہ دے کئے دغوراد

لَايَةٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٤٥﴾ وَإِنَّهَا لَيْسَبِيلٌ مُّقِيمٍ ﴿٤٦﴾ إِنَّ

نخنہ دی | غوراد فکر کو نکو دپارہ | او بیشک دخرکے | بہ یوہ نیغہ لارہ باندی | بیشک
مکر کو نکو دپارہ نخنہ دی - او بیشک ہفہ (کلے) بہ نیغہ آبادہ لارہ باندی رپوت، دے، بیشک

فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ

بہ دے کئے | نخنہ دی | مؤمنانہ دپارہ | او بیشک دُور | اوسیدونکی د بنر
بہ دے کئے د ایمان والو دپارہ نخنہ دی - او د بنر اوسیدونکی (یعنی دشعبہ د قوم خلق)

ظَالِمِينَ ﴿٤٨﴾ فَاتَّقِمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٤٩﴾

ظالمان | پس بدلہ واخستہ مونہ | لہ دوی نہ | او بیشک دواڈ (کلے) | بہ بنکارہ لارہ (پراتہ) دی
ہم دیر ظالمان دُور - اومونہ لہ دوی نہ بدلہ واخستہ اودا دواڈہ (بربادشوی) کلے بہ لویہ لارہ باندی پراتہ دی

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحَجَرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٥٠﴾ وَآتَيْنَهُمُ آيَاتِنَا

او بیشک دروغ و کنہل | اوسیدونکو | دحجر (وادے) | پیغمبران | اودر کرے مونہ دوی | نخنہ نخنہ
اودہ جلاڈ (وادے) اوسیدونکو خلقو ہم پیغمبرات دروغترن و کنہل اومونہ دوی تہ ہم خپل نخنہ دکرے

فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٥١﴾ وَكَانُوا يُخِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ

پس دوی دُور | لہ ہفہ نہ | مخا لہونکی | اودوی | بہ تراشل | دغرونونہ
نوخفے خلقو ترے نہ مخونہ و کرحول - اودوی بہ پہ غرونو کئے کورونہ کنستل او

يُوتَا أَمِينٍ ﴿٥٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٥٣﴾

کورونہ | چہ پہ امن و سپری | نو و نیول دوی (ہم) | یوے چفے | بہ وخت دصبا کئے
وے غمہ بہ پہ کئے اوسیدل - نو دوی (ہم) د سحر وخت کئے یوے چفے و نیول

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا

پس پہ کار داخلو | ددوی | ہفہ (مال) چہ | دوی کتے دو | اونہ دی پیدا کرے مونہ
نوخفہ چہ لے کتلی وو ہفہ لے ہیغ پہ کار لافلل او مونہ آسمانونہ او

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ

آسمانونہ | اوزمکہ | اوخہ | ددو وارو پہ مینہ کئے | مگر پہ حق سرہ | او بیشک
زمکہ اوخہ چہ دے دوارو پہ مینہ کئے دی بے کارہ نہ دی پیدا کرے ، او بیشک

السَّاعَةِ لَأْتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ۝۸۵ إِنَّ رَبَّكَ

قیامت | خامخارا تلونکے | پس مع و اورو | مخ اہول | پہ بنہ طریقہ | بیشک | رب

هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ۝۸۶ وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمُتَنَادِينَ

ہم دے | پید اکونکے | پوہہ | او بیشک مونہ درکری | تانہ | اوڈہ | آیتونہ | چہ بیایا لوستے شی

خَالِقٍ دَعَىٰ بِهٖ هَرَّغَةً يُّوْهَهُ دَعَىٰ - اُو مونہ تانہ داسے اوڈہ | آیتونہ | درکری دی چہ مکرر لوستے شی

وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ۝۸۷ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعَتْ

او قرآن | عظمت والا | مہ غور وہ | خیل نظرونہ | طرف دھغہ تہ | چہ فائدہ وکرو

أُولَئِكَ قُرْآنٌ (مُودِرکے دے) تہ خیل ستہ قدرلہ ہم پہ ہغہ خیلونو پسے مہ پور تہ کوہ چہ مونہ

بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَخَفْصٌ

پہ ہف | جماعتونہ | لہ کافرانو | اومہ غمٹن کیرہ | پہ دوی بانہ | اورا بیشک کیرہ

دَعَىٰ (کافرانو) مختلفو قسمونو لہ وکری دی ، اود دوی پہ ہقلہ غم مہ کوہ (دوی پیریدہ) او ایماندار

جَنَاحَكَ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝۸۸ وَقُلْ إِنِّي أَنَا الْمُنذِرُ الْمُبِينُ ۝۸۹

متہ خیل | ایمان والوڈ پارہ | اوڈوایہ | بیشک زہیم | ویرونکے | بیشک

تہ خیل خان سرم کیرہ - او داوایہ چہ زہ خو پس خرگند ویرونکے ییم -

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ۝۹۰ الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ

پہ شاہغہ (عدا) چہ مونہ نازل کیرے دو | پہ ہغہ تقسیمونکو (کافرانو) کو موچہ | کیرے دو | قرآن

لَكَ خُشْكَ چہ مونہ (عذاب) نازل کیرے پہ ہغہ قسم خوردونکو بانہ چاچہ قرآن تو تہ تو تہ

عَصِيٍّ ۝۹۱ فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ۝۹۲ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۹۳

تو تہ تو تہ | پس قسم کیرے رستا | مونہ بہ ضرورتیوس کو دوی | تو تہ | دھغہ عملونو پہ ہقلہ چہ دوی بہ کول -

کیرے دو ، تو ستا پہ رب مہ د قسم وی چہ مونہ بہ د قولونہ تیوس کو دھغہ کارونو پہ ہقلہ چہ دوی کول -

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ۝۹۴

پس صافا اورو | ہغہ چہ | تانہ حکم درکری شی | اولرے و سیرہ | لہ مشرکانو تہ

نوتانہ چہ د کوم کار حکم شوے دے ہغہ صافا اورو اوڈ مشرکانو پروا مہ کورہ -

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ۝۹۵ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا

بیشک مونہ کافی بوتاد پارہ | د تو کو کو نو (خلاف) | کوم خلق چہ | جوہوی | اللہ سرہ | معبودان

مونہ تالہ د ملنہ و کو نو کسانو پہ مقابلہ کیرے کافی بو او ہغہ خلق چہ د اللہ تعالیٰ سرہ بل معبود

آخَرٍ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝۹۶ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ

نور | پس زہ بہ | ادی تہ معلومہ شی | او بیشک مونہ پوہیرو | چہ تنکیدی | ستا سیرہ (زہ)

ہم مہی نو چہ زہ بہ ورتہ (حقیقت) معلومہ شی - او مونہ تہ بنہ معلومہ دہ چہ د دوی پہ وینا کانو

دَهْمَهْ نَهْ | چِه دَوِی وائی | پس پائی بیانوَه | په تعریف سره | د خیل رب | اُدشه
باندی ستازِه | تَنکِبِی | نو تَهْ د خیل رب | په تعریف سره | پائی بیانوَه | او په مَجْدِه کوونکو

لہ سجدہ کو دیکھو | او دخیل رب عبادت کو | تودے چہ راشی قاتہ | یقینی خبرلا (یعنی مرگ)
 کہ شامل اوسہ | او دخیل رب عبادت کو | تودے چہ یقین درتہ (مختہ) | راشی

مرد محل پہ مکہ تھے ہاں تو پہنچے (سورۃ) دالہ پہ نوم چہ لوئے مہربان دیریا رحم کوئے دے ۱۲۸ ایتونہ او ۱۲ رکوع مکہ دی شروع کوم دالہ پہ نوم سرہ چہ لوئے مہربان دیریا رحم خاوند دے

اے | حکمِ دِ اللہ | بس تہ تہ دِ مہ کوہ دِ ہفتہ چارہ | ہفتہ پاک دے | او اُوچتے دے |
اللہ تعالیٰ حکمِ راعے | نو تاسو دے دِ یارہ | بتلوں مہ کوہ کُی ، ہفتہ پاک دے او اُوچتے دے

يُشْرِكُونَ ① يُنْزِلُ الْمَلَكَةَ بِالرُّوحِ

پت دے چہ دوی ۛ ورسره شریکوی ، هغه فرینتے د دوی سره په خپل حکم

فَإِنْ أَمَرَهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا

ذوٰی پہ خیلو بند گانو کہنے پہ چا باند دغاویٰ جہ تاسو اویروی

نه چه | نشسته بل معبود | سوا زمانه | پس هم له مانه ویریدی | پیداکرل هفت | آسمانوته

هغه اسمونه او رملونه

مکہ | پہ حکمت سرہ | لوئے دے | لہ ہفتہ نہ | چہ دوی شریک جوہو | پیدا کر و عہد

نَسَانَ مِنْ تَطْفَةِ إِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾

له مني نه | پس ناکهانه | هغه شو | چکه مار | ښکاره شو
خاڅکي نه پيدا کړو ، بيا هغه په ښکاره (د خداي په ياره کينه) په چکه مار شو

نَعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا

شادری پیدا کرل چہ پہ ہفتے کے تاسولہ گرمہ جامہ میداد او (نورے) فائدے ہم دی او دھت

متر ۴

التقديرات

د سپوږمې

زائیس

تختی دی
تختی دی

الْوَانِئُ

الوای
رنگونه ددے
نہ تاسو

۱۳۰۱
مفتاح تاسو

سُخَرِ
تَابِعِ نَعْرِدِ |

تایع کے لئے
مستند و تابع
۱۲۰۰

تَلْبِسُونَهُ

چہ تاسوئے اچہ
تاسوئے اچہ

مِنْ فَضْ

دُهغهٔ قصهٔ
فصل تَلّاش

أَنْ تَهْبُ

وَوَدَّعَزَّوَجَلَّ
مَنْعُ

تاسو ريو اړخه
وېلا

وَبِالنَّاسِ

دیر غنیمت

لا يَخْلُو

میتھم

سوی چہ

الحمد لله

وَالْقَمَرِ وَالنَّجْمِ مَسْحَرَاتٍ بِأَمْرِهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ

اوسپورمئي | اوستوری (م) | تابع دی | دھنہ پہ حکم | بیشک | پہ دے کئے
اوسپورمئي هم - اوستوری هم دھنہ دھنہ حکم تابع دی - بیشک پہ دے کئے دیرے غنہ

لَا يَتَّبِعُونَ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝ وَمَا ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا

غنہ دی | هغوخلقو دپاره | چه عقل لری | اوهه چه | هغه پيدا كول تاسو | په زمكه كېه | مختلف دی
پرته دی هغه چاله چه د عقل نه كار اخلي - او كوم رنگ په رنگ غيزونه چه هغه په زمكه كېه پيدا كړي

أَلَوَانُهُ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي

رنگونه ددے | بیشک | په دے كېه | غنېبه ده | هغوخلقو دپاره | چه غوركوي | اوهم هغه | كوم چه
هغه هم تاسو دپاره دی، بیشک په دے كېه سوچ كوونكو خلاقو دپاره غنېبه دی - اوهم هغه كچه

سَخَّرَ الْبَحْرَ لِنَآكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا ۝ وَتَسْتَخْرِجُؤُمِنْهُ حَبِيَّةً

تابع كړو | درياب | چه تاسو خوري | له دې نه | غوښه | تازه | او چه تاسو راوباسئ له دې نه | كاله
ممندر تابع كړو چه تاسو له دے نه (د كېو) تازه غوښه وخورئ او تاسو له دے نه كالي راوباسئ چه

تَلْبَسُونَهَا ۝ وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاجِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا

چه تاسو اچوئ | اوت وپېه | كشتي | (اوبه) شلوي روانه وي | په دے كېه | او چه تاسو لټوئ
تاسو اچوئ اوت كوسه چه كشتي (د درياب) اوبه شلوي (اورولنه وي) داكه چه تاسو دالله

مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَالْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِي

د هغه فضل | او چه تاسو | شكر كوي | اوهغه غورزول | په زمكه كېه | غردنه
فضل تلاش كوي او چه د هغه شكر اوباسئ - او په زمكه كېه د غرونو مېخونه كيښودل چه

أَنْ تَبِيدَ بِكُمْ ۝ وَانْهَارًا وَسَبُلًا لِّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ۝ وَعَلَيْتُ

چه (نړۍ) رغړوي | تاسو | او دريابونه | اولاسه | چه تاسو | لاسه بيا مومي | اوهه نور غنېبه
تاسو (بهره نه) ونه رغړي او دريا بونړي د بهول | اولاسه جوړ كړه چه تاسو لار بيا مومي (دغه شان نور هم)

وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ۝ أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ

اوپه ستورو (هم) | دوي لاسه مومي | پس آيا هغه (الله) چه | پيدا كوي | په شان د هغه چه
دېر غنېبه جوړ كړه او د ستورو په ذريعه خلق لاسه بيا مومي - پس آيا څوك چه پيدا كول كوي د هغه چه په شان

لَا يَخْلُقُ ۝ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝ وَإِنْ تَعْدُوا نِعْمَةَ اللَّهِ

چه هيڅ هم نه پيدا كوي؟ | بيا آيا تاسو غوسه كوي؟ | او كه چرې | تاسو شميرل غواړئ | د الله نعمتونه
كيك شي چه هيڅ نه پيدا كوي نو آيا تاسو دومره قدر نه غورنه كوي؟ او كه تاسو د الله د نعمتونو شمير كول غواړئ

لَا تُحْصَوْهَا ۝ إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ

نوبه نه شمير شي هغه | بیشک الله | غښتونكې | مهربان د | او الله | پوهه كېه | په هغه چه تاسو پټوي
نوده شمير نه شي كولا بیشک الله غښتونكې دېر رحم كوونكې ده او الله تعالى ته معلوم دي غنېبه تاسو پټوي

وَمَا تَعْلَمُونَ ۝۱۹ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

اوپہ ہفہ غہ تاسو ٲکارہ کوی | اوہفہ غہ زونہ | چہ دوی ٲہ بلی | سوا ذہ اللہ نہ
اوہفہ م چہ تاسو ٲہ ٲکارہ کوی۔ او کوم چہ دوی ذہ اللہ تعالیٰ نہ سوا بلی، ہفہ

لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ۝۲۰ أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ ۝۲۱

ہفہی نہ ٲہد اکوی | ہیہ غہ ز | اوہفہی خہ ٲہلہ ٲہد اکہ لہ شی | صرہ دی | نہ دی ژوندی
ہیہ م نہ شی ٲہد اکہ لہ بلکہ ہفہی ٲہلہ ٲہد اکہ لہ شوی دی، ہفہ خومرہ دی ژوندی نہ دی

وَمَا يَشْعُرُونَ ۝۲۲ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ۝۲۳ إِلَهُكُمْ إِلَهٌُ وَاحِدٌ ۝۲۴

اودوی نہ ٲوہہیری | چہ کلہ بہ | دوی راپور تہ کولہ شی | ستاسو معبود (خو) | معبود | یودے
اودوی نہ ٲوہہیری چہ کلہ بہ دوی راپور تہ کولہ شی۔ ستاسو معبود ہم یو معبود دے

فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُّسْكِرَةٌ ۝۲۵

ٲس کوم خلق چہ | ایمان نہ راڈہی | ٲہ آخرت | نہونہ ذدوی | مسکردی
نہ خوک چہ ٲہ آخرت بانہ یقین نہ لری ذہفہی نہونہ مسکردی

وَهُمْ مُّسْتَكْبِرُونَ ۝۲۶ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا

اودوی | غروس کوی | یقیناً | چہ اللہ | ٲوہہیری | ٲہ ہفہ غہ
اوہفہی حان نہ غاورہ دی۔ یقینی خبرہ دہ چہ اللہ تعالیٰ ٲوہہیری ٲہ ہفہ غہ چہ

يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۝۲۷ إِنَّهُ لَیُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ۝۲۸

چہ دوی ٲہوی | اوپہ ہفہ غہ | چہ دوی ٲکارہ کوی | بیشکہ ہفہ | نہ خہبوی | غرور کونہی
دوی ٲہوی اوپہ ہفہ ہم چہ دوی ٲہ ٲکارہ کوی بیشکہ ہفہ مغروس ہ خلق نہ خہبوی

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَّاذَا أُنْزِلَ رَّبُّكُمْ ۝۲۹ قَالُوا

اومہ چہ | دوی لہشی | دوی تہ | غہ | نازل کری دی؟ | ستاسو ٲروردگار | نودوی دانی
اومہ کلہ چہ ذدوی نہ ٲوس وشی چہ ستاسو رب غہ رانازل کری دی | نو دانی چہ دہس مہ

أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝۳۰ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ

قفہ دی | دہخوانو خلقو | چہ دوی بہ وٲتوی | خہل ٲہتی (دگناہون) | ٲورہ ٲورہ | ٲہ ورخ
دہخوانو خلقو (ہ سندہ) قستی۔ نتیجہ بہ دے داوی چہ ذقیامت ٲہ ورخ بہ دہخپلوگناہون ٲہتی ہم

الْقِيَامَةِ ۝۳۱ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضْلِلُونَ ۝۳۲ بَعِيرٌ ۝۳۳

ذقیامت | اوغہ | ٲہتی | دہفہ خلقو | چہ دوی ٲہ لہ کراہ کوی | بغیر دہ علم نہ داورہ | بدی
ٲورہ وٲتوی او دہفہ خلقو دگناہون ٲہتی ہم چہ دوی ٲہ بغیر دہ علم نہ لہ کراہ کری دی، غورہ خرابہ

مَا يَزِرُونَ ۝۳۴ قَدَمَكَ ۝۳۵ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهَ

ہفہ غہ | چہ دوی ٲہ وٲتوی | بیشکہ تدبیر کرے وو | ہفہ خلقو چہ | لہ دوی نہ دہاند وو | ٲس داغہ حکم قہ اللہ
دغہ ٲہتی چہ دوی بہ ٲہ وٲتوی۔ ذدوی نہ واند خلقو ہم (دحق خلاف) تدبیر نہ وکول ٲس ذدوی بہ

بُنْيَانُهُمْ مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِّنْ فَوْقِهِمْ

دودی د عمارت (د غور زولو) | د بنیادونو نه | پس راپریوتلو | په دوی باندې | چټ | د پاسه د دوی
په عمارت د الله تعالیٰ (عذاب) د بنیادونو نه رلغ، پس چټ د دوی د پاسه نه راپریوتلو

وَأَنَّهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۚ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَخْزِيهِمْ

اورلغ په دوی | عذاب | د کوم ځای نه چې | د دوی خیال نه وو | بیا به د قیامت په ورځ | دوی رسوا کړي

أَوَّيْهِمْ دَدَا سَ طَرَفُ الْعَذَابِ رَلْغَ چِه د دوی پر سره گمان هم نه وو بیا به د الله د قیامت په ورځ هم

وَيَقُولُ آيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ

او وېه وای | کوم ځای دی | زما شریکان | هغه چیه | تاسو به | ځکه کول (مومنانو) | د هغه په یاد کي

رِسَوَا کړي، ورته به وای چې اوس وینایږئ چې زما هغه شریکان کوم ځای دي؟ چیه تاسو به د هغوی په حقله (د مومنانو سره)

قَالَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسَّوْءَ

وای به | هغه خلک | کومو ته چې ورکړ شوی | علم | بیشکه | رسواي | نن ورځ | او سختی

بېرته کولې - نو د علم خاوندان به وواي چې نن رپورس | رسواي | او بد محنتي په هغه کافرانو

عَلَى الْكَافِرِينَ ۚ الَّذِينَ تَتَوَقَّعُهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ

په کافرانو ده | په هغو خلکو چې | قبض کول به روحو د دوی | فرشتو | دوی ظلم کولو | په خپلو ځانونو

ده ، چې فرشتو ترس نه په داسه حال کې روحو ته قبض کړي دي چې لکيا دوی په ځان کې ظلم کولو

فَالْقُوا السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَى إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

پس دوی به پیش کړي | صلح | چې مونږ خو په نه کوله | څه بدی | ولې نه | بیشکه الله | پوه ده

نویا به هغوی د صلح خبره راجحې کړي چې مونږ خو هیڅ بد نه کول، ولې نه ! بیشکه الله تعالیٰ نه ستاسو

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا

په هغه څه | چې تاسو به کول | پس داخل شو | په دروازو کې | د دوزخ همیشه به وسپړئ | په هغه کې

د تولو عملونو خبر ده - نو اوس د دوزخ دروازو ته ور ننوځئ، په دې کې به همیشه پراته یئ

فَلَيْسَ مَتَوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ۚ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا

پس بد ده | ځای | د کبر ژنو | او وویل شو | هغو خلکو ته | چې بهرې کار دي

د مغرورۍ خلقو د پاره غومره خرابه ټیټې ونډه ده - او څوک چې متقیان دي د هغوی په تپوس و شو

مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا خَيْرٌ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا

چې څه | نازل کړی دی | ستاسو رب | نو دوی وای | ښه خبره | هغو د پاره | کومو چې ښه وکړه

چې ستاسو رب څه رانازل کړی دی؟ نو جواب به ورکړي چې ښه خبره (کلام)، کومو خلکو چې ښه وکړه

فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ

په دې دنیا کې | ښه بدله ده | او ځای کې | د آخرت | غوره ده | او ښه خبره ده

دَارُ الْمُتَّقِينَ ۳۰ جَنَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا

کور | د پرهیزکارانو | باغونه دی | د همیشه | چه دوی به داخلېږي دغه | بهیږي به | لاند ک دغه |
کور | د پرهیز دغه | هغه د همیشه اوسیدو باغونه دی په کومو کې به دوی داخلېږي د دغه لاند نهره

الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ

نهرونه | دوی د پاره | به وی په کې | څه چه دوی غواړي | دغه شان | جزا ورکوي | الله
بهیږي هلته چه به دوی څه غواړي هغه به ورنه ملاوېږي ، پرهیزکارانو ته الله تعالی هم دغه

الَّذِينَ ۳۱ الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ ۳۲

پرهیزکارانو ته | هغه چه | قبض کوي روحو د دوی | فرشته | په د حال کې چه | دوی پاک وي | د دوی ته وایي
شان بدله ورکوي ، دا هغه خلق دی د کومو روحو ته چه فرشته | په د حال کې | دوی پاک وي دوی پاک و فرشته په

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ۳۳ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۳۴

سلام وای | په تاسو | داخل شئ | جنت ته | د هغو (عملونو) په بدله کې | چه تاسو کول -
ورته وای چه په تاسو سلام وای ، او د خپلو (نیکو) عملونو په بدله کې جنت ته ورننوځئ -

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ

ایا دوی انتظار کوي | صرف دغه | چه راشي دوی ته | فرشته | یا راشي | حکم ستا د رب
ایا دوی د کفار صرف په د انتظار کې دی چه دوی ته فرشته راشي یا ستا د رب حکم (عذاب یا قیامت) راشي

كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنَ الْقَبْلِهِمْ وَمَا ظَنَّهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ

هم دغه شان | کړه وو | هغو خلقو | چه له دوی نه وړاند وو | اونه وو کړه ظلم په دې | الله | لیکن
دغه شان هغو خلقو هم کړی وو چه د دوی نه پخوا تیر شوی دی او الله تعالی په دوی هېڅ ظلم نه وکړ

كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۳۵ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ

دوی پنخپله | په خپلو ځانونو | ظلم کولو | پس ورسیدله دوی ته | بدې رنځې
بلکه دوی پنخپله په خپلو ځانونو ظلم کولو - نو آخر دوی ته د خپلو عملونو سزا

مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ۳۶

د دوی د عملونو | اورا تاو شو | په دوی | هغه (عذاب) | کوم پورې چه | به دوی توتې کولې
ورسیدله | او هغه عذاب ترې نه راچلېږه شو چه دوی به ورپورې توتې کولې -

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا

او وویل | هغو خلقو | کومو چه شرک وکړو | که چرې غوښتل | الله | نوموړي به عبادت نه وکړه
او وویل هغو خلقو چه شرک کړه وو ، که چرې الله تعالی غوښتل نوموړي به مونږ د الله نه

مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَمَلْنَا مِنْ دُونِهِ

سوا د (الله) نه | د څه څیز | مونږ | اونه زموږ پلارنیکه | اونه به مونږ حرام کړه وو | دده د حکم نه به
سوا د څه څیز عبادت کړه وو اونه زموږ پلارنیکه - اونه به مونږ د هغه د حکم نه به غځوله

رِسَا ۱۲ ۲۳۱ النحل ۱۶

مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ

خُذْ شَيْءٌ | هم دغه شان | کړی وو | هغه خلقوچه | له دوی نه وړاندې وو | پس آیا
خیز حرام کړه وو، هم دغه بهانه هغه خلقوهم کړه وے چه ددوی نه پخوانو تیر شوی دی، نو د پیغمبر په

عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۳۵ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ

د رسولانو په ذمه (خه نورم) شته | سوا | د تبلیغ | بنکاره نه | او بیشکه مونږ لیرې کړه | په هر یو
ذمه خو بس دومره قدره کار دے چه صفا صفا د وینا، ورته ورسوی او مونږ په هر قوم کې یو نه یو

أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

اُمّت کړه | یو پیغمبر | چه عبادت کوئ | د الله | او ځان ساتئ | له بتانونه
پیغمبر ضرور لیرې دے (چه ورشه او وایه چه اے خلقو!) د الله تعالی عبادت کوئ او د بتانو (د عبادی) نه ځان ساتئ

فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ

پس څه له دوی نه هغه څوک وو | چه وژند کړه | د الله | او څه له دوی نه هغه څوک وو | چه ثابت شوه | په هغه باند
نو په دوی کې څه دے دی چه الله تعالی ورته هدايت وکړه او څه دے دی په کومو چه گمراهي ثابتنه

الصَّلَاةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

گمراهی | پس وگرځئ | په زمکه کېنې | پس وگورئ چه | څنگه | شو | انجام
شوه، نو تاسو لږ په ملک کېنې وگرځئ او وگورئ چه د دروغونو گمرونکو خلقو انجام

الْمُكَذِّبِينَ ۳۶ إِنَّ تَحْرُصَ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ

د دروغ گمرونکو | که چرې | ته خواهش وکړه | په سمه لاس د راوستو د دوی | نو بیشکه | الله
خه شو؟ که ستا دا تمنا وی چه دوی به په سمه لاس روان شي نو الله تعالی هغه څوک

لَا يَهْدِي مَنْ يَظِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَصِيرٍ ۳۷

لاره نه ښائی | هغه چا نه کوم چه | هغه گمراه کړی | او نشته د دوی | څوک مددگار
په سمه لاس نه یوئې چه یو ځل دے د عناد په وجه گمراه کړه وی او نه د داسه خلقو څوک مددگار شته

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مِنْ

او دوی قسمونه خوري | په الله | سخت | قسمونه | چه نه به راپاسوی | الله | څوک چه
او دا خلق د الله تعالی سخت قسمونه خوري، چه الله تعالی به هغه دوباره ندراروندې کوی څوک

يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَر النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۳۸

مرشی | ولے نه! | او دده ده | دهغه په ذمه | رښتینه | لیکن | اکثر خلق | نه پوهیږی
چه مرشی - ولے نه! | او دده خو د الله تعالی په ذمه لارمه ده لیکن اکثر خلق نه پوهیږی

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ

چه واضع کړی | په دوی | هغه خبره | چه دوی اختلاف کولو په هغه کېنې | او چه پوهه شي | هغه خلق
(دوباره به ځکه ژوند کوی) چه په دوی د هغه څیز حقیقت واضع کړی په کوم کېنې چه دوی اختلاف کولو او چه د کافرانو

رِسْمًا ۱۳
 ۲۳۲
 النحل
 كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ۝ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ
 إِذَا أَرَدْنَاهُ أَن نَّقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ
 يَحْكُمُونَ فِي الدُّنْيَا لَكَ خِيفَةٌ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كُنَّا نَبْعَثُ
 فِي دِينِهِمْ نَبِيًّا يُذَكِّرُ فِيهِمْ وَلَهُمْ أَهْلُ الْبَيْتِ الْمَكَرَّمِ
 وَالَّذِينَ هُمْ يُحْكُمُونَ فِي الدُّنْيَا لَكَ خِيفَةٌ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
 كُنَّا نَبْعَثُ فِي دِينِهِمْ نَبِيًّا يُذَكِّرُ فِيهِمْ وَلَهُمْ أَهْلُ
 الْبَيْتِ الْمَكَرَّمِ وَالَّذِينَ هُمْ يُحْكُمُونَ فِي الدُّنْيَا لَكَ
 خِيفَةٌ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كُنَّا نَبْعَثُ فِي دِينِهِمْ نَبِيًّا
 يُذَكِّرُ فِيهِمْ وَلَهُمْ أَهْلُ الْبَيْتِ الْمَكَرَّمِ
 وَالَّذِينَ هُمْ يُحْكُمُونَ فِي الدُّنْيَا لَكَ خِيفَةٌ أُولَٰئِكَ
 الَّذِينَ كُنَّا نَبْعَثُ فِي دِينِهِمْ نَبِيًّا يُذَكِّرُ فِيهِمْ
 وَلَهُمْ أَهْلُ الْبَيْتِ الْمَكَرَّمِ

۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

لَا يَسْعُرُونَ ۝ أَوْ يَأْخُذْهُمْ فِي ثَقَلِيهِمْ فَمَا لَهُمْ بِمُعْجِزِينَ ۝

دوی نہ خبر ہم نہ وی | یا ہفہ ونیسی دوی | پہ تنگ رانگ کئے ددوی | پس نہ دی دوی عاجزہ کوونکی
اوگمان کئے ہم نہ وی۔ یا دوی پہ تنگ رانگ کئے (ناکھانہ) راو نیسی، دوی پہ ہیٹھ شان ہم (اللہ) عاجزہ کوئے

أَوْ يَأْخُذْهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ ۖ فَإِنَّ رَبَّكُمُ لَرَّوُوفٌ رَّحِيمٌ ۝

یا ہفہ ونیسی دوی | دویرے پہ حالت کئے | پس بیشک ستا سوب | دیر مہربان | رحم کوونکے دے۔
نہ شی، یا پہ داسے حالت کئے دوی ونیسی چہ دوی ویریدی وی، بیشک ستا سوب دیر مہربان (اد) رحم کوونکے دے۔

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَقَّهُوْا

آیا نہ دی | کتنی دوی | طرف دھفہ نہ | چہ پیدا کری دی | اللہ | لہ خیزونہ | چہ کمری
آیا دوی چہ دے خیزونہ نہ دی لیدی کو کم چہ اللہ تقائی پیدا کری دی | چہ دھفہ سوری

ظَلَلَهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ

سوری دھفہ | لہ بئی طرف نہ | اولہ کس طرف نہ | سجدہ کوونکی | ادوی
بنی او کس طرف نہ کمری، اللہ تقائی تہ سجدے کوی او دوی

دَاخِرُونَ ۝ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

عاجزی کوونکی دی | او اللہ تہ | سجدہ کوی | خہ چہ پہ آسمانوں کئے دی | او خہ چہ پہ زمکہ کئے دی
فرمان بردارہ دی - او دے قول، د اللہ تقائی تابع دی خومرہ کرخید وکی خیزونہ چہ پہ آسمانوں کئے دی او

مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يُسْتَكْبَرُونَ ۝ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ

لہ جاندارونہ | او فریستہ (ہم) | ادوی | غروس نہ کوی - | دوی ویریدی | دخیل رب نہ
خومرہ چہ پہ زمکہ کئے دی او فریستہ (ہم) | او دوی خیل خان لوئے نہ گنری، دخیل ہفہ رب نہ ویریدی

مَنْ فَوْقَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۝ وَقَالَ اللَّهُ

چہ ددوی دپاسہ دے | ادوی کوی | ہفہ خہ چہ | دوی تہ لے حکم کوئے شی | او وویل | اللہ
چہ ددوی دپاسہ (غالب) دے او ہم ہفہ کار کوی دکم چہ دوی تہ حکم کوئے شی - او اللہ تقائی خرمائی

لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ ۚ

مہ نیسی | معبودان | دودہ | بیشک | ہفہ خو | معبود | یو
چہ تاسودہ معبودان مہ نیسی، (یاد ساتی) چہ بیشک معبود صرف یو دے۔

فَأَيُّهَا فَارْهَبُون ۝ وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

پس ہم لہ مانہ | ویریدی | او ہم دھفہ دے | خہ چہ | پہ آسمانوں کئے | او زمکہ کئے دی
پس ہم لہ مانہ ویرہ کوی - او خہ چہ پہ آسمانوں کئے دی او خہ چہ پہ زمکہ کئے دی قول ہم دھفہ دی

وَلَهُ الدِّينُ وَإِصْبَاءُ أَفْغَيْرَ اللَّهُ تَتَّقُونَ ۝ وَمَا

او ہم دھفہ | بندی | واجب دہ | پس آیا غیر | د اللہ نہ | تاسو ویریدی | او ہفہ خہ
او ہم دھفہ عبادت لانہم دے، آبا تاسو د اللہ تقائی نہ سوا د نور نہ ویریدی او تاسو سرہ

يَكُم مِّن نَّعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَلْيَئِسُوا

تاسوسره دی | له نعمت نه | پس الله د طرف نه دی | بیا هر کله چه | تاسوته رسیږی | تکلیف | نو هغه ته
چه خه | نعمت دے | نو هغه د الله تعالی د طرف نه دی | بیا هر کله چه | تاسوته خه | تکلیف رسیږی | نو تاسو هم هغه

تَجَرُّوْنَ ۖ ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ

فرياد کوی | بیا هر کله چه | لرے کړی | تکلیف | له تاسونه | نو هم هغه وخت | یوه ډله
ته فرياد کوی | بیا هر کله چه | له تاسو تکلیف لرے کړی | نو له تاسونه خه | خلق فوراً | د خپل رب

مِّنْكُمْ يَرْبِّهِمْ بِشُرْكُوْنَ ۖ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ

له تاسونه | خپل رب سره | شریک مقسوی | چه دوی ناشکری وکړی | د هغه خه | چه ورکړی دی | موږ دوی
سره | شریک مقسوی | د پاره د دے چه خه | موږ دوی له ورکړی د | د هغه ناشکری وکړی

فَتَمْتَعُوا بِحَسَبِ قِسْمٍ مَّا رَزَقْنَاهُمْ ۖ وَلِيَعْلَمُونَ

پس تاسو فائدې واخلي | پس چیرې | به تاسوته معلومه شي | او مقسرو دی | د پاره د هغوچه | دوی پرته | پوهیږی
نو (غورځوړئ) | مزه وکړی | تر به تاسوته حال معلوم شي | او دوی هغه چا له چه دوی ئې پخپله نه پېژني | موږ

نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ ۖ تَاللّٰهِ لَتُسْئَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُوْنَ ۚ

برخه | له هغه خه نه | چه موږ ورکړل دوی ته | په الله قسم | خامخا به ټپوس کړی | له تاسو | د هغه خه | چه تاسو له ځان نه ترې
په ورکړی رفاق کيږه | برخه مقسوی | قسم په الله | چه تاسونه به خامخا د | داسې بهتانو نو په حقله پوښتنه کړی

وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ الْبَيْتَ سُبْحٰنَهُ ۚ وَلَهُمْ مَّا يَشْتَهُونَ ۚ

او دوی مقسوی | الله د پاره | لونه | پاک دے هغه | او ځان د پاره | خه چه دوی غواړی (یعنی ځان)
او دوی الله تعالی له لونه مقسره کړی دی | (حالانکه) هغه پاک د | او ځان له هغه خه | غواړی کوم چه د دوی خوښ

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا

او هر کله چه زبړه ورکړه شي | بوله په دوی کيږه | د جیني | نوشی | مخ د دے | تنو
وی (یعنی ځان) | حال دا چه هر کله په دوی کيږه چاته د لور زبړه واورول شي | نو د هغه مخ | تک تور شي

وَهُوَ كَظِيمٌ ۚ يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ

او دے له غم نه ډک وی | پټیږی | له خلقونه | په وجه د شرم | د هغه خه | چه د دے زبړه ورکړه
او هغه غزن شي | د کوم څیز چه د ځان ته زبړه ورکړه شو دے د شرم په وجه هغه د قوم نه پټ مخ ګرځی

أَيْمُسْكُهُ ۖ عَلَىٰ هُونٍ ۖ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ ۖ أَلَا سَاءَ

چه وساق دا | په ذلت سره | یا ښځه کړی دا | په خاوره کيږه | یاد ساته بد دے
(اوسوچ کوی) | چه ذلت د زغنی او (لور ژوندی) | بریږی د یال په خاورو کيږه ښځه کړی | یاد ساته چه د دے

مَا يَحْكُمُونَ ۚ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ

هغه خه | چه دوی ئې فیصله کوی | کوم خلق چه | ایمان نه لری | په آخرت | د دوی مثال
دا فیصله ډیره خرابه ده | کوم خلق چه | په آخرت ایمان نه راوړی | د هغوی مثال ډیر

لِسَوِّءٍ ۚ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۶۰﴾

بددے | او اللہ دپارہ ۴۳ | مثال | ڈتو نو اوچت | او ہفہ چیر غالب | خاوند د حکمت دے۔
خواب دے | او د اللہ تعالیٰ شان چیر اوچت دے | او ہفہ زبردست د حکمت خاوند دے۔

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ

و کڑچر | او نبیسی | اللہ | خلق | پہ وجہ د ظلم د دوی | نو پرکبہ بزدی | پہ دے (زمک) | غہ غوزیل و نکغیز
و کڑچرے اللہ تعالیٰ خلق د دوی د ظلم پہ وجہ نیوے نو ہفہ یہ د زمک پہ مخ ہبہ سادار نہ و پرینے

وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ

لیکن | ہفہ مہلت و رکوی دوی | تروخت | مقرر پورے | بیاپہ کلد راشی | مقرر وقت د دوی
لیکن ہفہ دوی تہ یو مقررہ وخت پورے مہلت و رکوی ، بیا ہر کدہ چہ د دوی وخت راشی

لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً ۚ وَلَا يَسْتَقْدِرُونَ ﴿۶۱﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ

نور و ستوبہ پاتے نہ شی دوی | یوساعت | اونہ بہ ورائی لاپ شی | او دوی مقرر دوی | اللہ دپارہ
نور نہ بہ یوساعت و روستو کیدے شی | اونہ بہ ورائی کیدے شی، او (نن) دوی اللہ لہ ہفہ غہ

مَا يَكْرَهُونَ ۚ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكُذِبَ أَنَّ

ہفہ غہ چہ | دوی نے نہ خوشبوی | او بیانوی | ژبے د دوی | دروغ خبرہ | چہ
مقرر دوی چہ پخپلہ خپل حان لہ نے نہ خوشبوی، او د دوی ژبے دروغ وائی ، چہ

لَهُمُ الْحُسْنَىٰ ۖ لَآ جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ

دوی دپارہ | نبیہ حال دے | لانی خبرہ دہ | چہ | دوی دپارہ | دوزخ دے | او بیشک دوی
د دوی پہ برخہ کینے تش بنہ والے دے، دوی لہ خوبس بوخیز دے چہ ہفہ د دوزخ اور دے او بیشک دوی

مَفْرُطُونَ ﴿۶۲﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ

بہ ورائی لیبرے شی دوزخ تہ | د اللہ قسم | بیشک | مونہ لیبری (پیغبران) | د اہتو نو طرف تہ | لہ تانہ ورائی
بہ (دوزخ تہ) ورائی لیبرے شی - د اللہ قسم مونہ لہ تانہ ورائی ہم امتو نو طرف تہ پیغبران لیبری دی

فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ وَليَهُمُ الْيَوْمَ

بیا بناستہ کرل | دوی دپارہ | شیطات | علونہ د دوی | پس ہفہ | ملگرے د دوی | نن درخ
بیا شیطان د دوی (غراب) علونہ دوی نہ بناستہ بشکارہ کرل، پس نن ہفہ د دوی دوست دے

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۶۳﴾ وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ

او دوی دپارہ | عذاب دے | دردناک | اونہ دے | نازل کرے مونہ | پہ تاباند | کتاب
او دوی (تولو) دپارہ دردناک عذاب دے۔ او مونہ پہ تاباند د کتاب حکم نازل کرے دے

إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ ۖ وَهُدًى وَرَحْمَةً

مگر | دپارہ دے | چہ تہ بیان کرے | دوی تہ | ہفہ خبرہ | چہ دوی بہ اختلاف کرلو پہ ہفہ کینے | او ہدایت | اور رحمت
چہ تہ د دوی اختلافی خبرے دوی تہ پہ نبیہ شان واضحہ کرے، او (د کتاب) د مؤمنانو دپارہ

رَبِّهَا ۱۴ ۴۳۶ النحل ۱۲

لِقَوْمٍ يُّؤْمِنُونَ ۝ وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا

ہفتہ خلقولہ | چہ ایمان راؤدی | او اللہ | راؤدروے | لہ آسمان نہ | اوبہ پس ژوندی لے کرل
 ہدایت اور رحمت دے - او اللہ تعالیٰ دیرہ نہ اوبہ راؤدروے نوڈھے پہ ذریعہ لے

بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ

پہ کسرا | زمکہ | پس لہ مرگ (شاہین) دھنے | بیشک | پہ دے کئے | نخبہ دہ | ہفتہ خلقولہ پاره
 زمکہ دا اوچیدونہ پس بیا ژوندی کسرا - پہ دے کئے ہفتہ چالہ غتہ نخبہ پرتہ دہ چہ خیرے

يَسْمَعُونَ ۝ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُسْقِيكُمْ مِمَّا

چہ آوری دیہ غورسہ | اوبیشک | تاسو د پاره | پہ خارو و کئے | عبرت دے | موثر خنبو و تاسو نہ | ہفتہ
 نہ غوربہ دی | او تاسو د پاره پہ خارو و کئے ہم یو لوئے سبتی (پروت) دے | موثر دھوئی د خنبو

فِي بُطُونِهِ ۖ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبْنَا خَالِصًا سَائِغًا

چہ پہ خنبو ددی کئے دی | لہ مینہ | دسوتہ | اوبینہ | پیٹی | خالص | مزیدار
 دسوتہ او دینو د مینہ نہ تاسو لہ صفا او مزیدار پیٹی خنبو لہ

لِّلشَّارِبِينَ ۝ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ

خنبو نوکد پاره | اولہ میوونہ | د قجورو | او د انگورو ہم | چہ تاسو جوہوئی لہ ہفتہ
 درکورو - او د قجورو او د انگورو لہ میوونہ تاسو د نشہ خیزونہ

سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝

نشہ | ادروتی | بشہ دہم | بیشک | پہ دے کئے | نخبہ دہ | ہفتہ خلقولہ پاره | چہ عقل لری
 جوہوئی اوبینہ رزق ہم (حاصلوی) ، بیشک پہ دے کئے نخبہ دہ ہفتہ خلقولہ پاره چہ عقل لری

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا

او الہام و کرد | ستارب | دشاتو چئی تہ | چہ تہ جوہوہ | لہ غرونہ | کورونہ
 او ستارب دشاتو د چئی پہ نہ کئے داخبرہ و اجولہ چہ تہ پہ غرونہ ، کورونہ ، اونو او پہ

وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ۝ ثُمَّ كُلِّي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ

اولہ اونو تہ | اولہ ہفتہ نہ | چہ ددی لے چتونہ جوہوئی | بیا خورہ | لہ ہر قسم میوونہ
 ہفتہ اوچتو اوچتو عمارتونہ کئے چہ خلق لے جوہوئی کور جوہوہ - بیا ہر قسم میوونہ و خورہ

فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ

بیا روانہ نشہ | پہ لارو | دخیل رب | چہ آسانے دی | راؤچی | لہ خنبو دھنے نہ | دخیلو خیز (شات)
 بیا دخیل رب پہ آسانو لارو باندی خہ - ددوی د خنبو نہ دخیلو یو خیز (شات) دخی

مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ ۚ لِلنَّاسِ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ

مختلف دی | رنگونہ دھنے | پہ ہفتہ کئے | شفاء دہ | خلقولہ پاره | بیشک پہ دے کئے
 چہ رنگونہ لے مختلف وی | پہ ہفتہ کئے خلقولہ پاره شفاء دہ - بیشک پہ دے کئے ہفتہ خلقولہ

لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ ۚ

او الله | چه فکر کوی | او الله | پید اکړئ تاسو | بیا | به مړه کړی تاسو
او الله تاسو پید اکړئ بیا به هم هغه تاسو له مرګ در کوی

وَمِنْكُمْ مَنْ بَرِدَ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمَرِ لَكِي لَا يَعْلَمَ

وله تاسونہ مئے ہفتہ شوکی | چہ وگر جوئے شی | دیر د خوار می عمرتہ | چہ | نہ پوہیری
وله تاسونہ مئے ناکارہ عمر سخت بوداوالی | تہ رسولے شی | چہ دپوہے نہ پس بیا (سردوباق)

بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۝ وَاللَّهُ

پس د پوهیدونه | په خه خپل | بیشکه | الله | پوهه | د قدرتونو خاوند دے | او الله
په خه پوهه نه شی ، بیشکه الله تعالی په هر خه پوهه (او) د قدرتونو خاوند دے . او الله

بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۖ فَمَا الَّذِينَ

فضیلت و رکبے دے | لہ تاسونہ حُنونہ | پہ حُنو بانِ | پہ روزیٰ کہے | پس نہ دی ہفتہ خلق
 سو لہ پہ یوبل بانِ | پہ روزیٰ کہے فضیلت درکبے دے ، | نو چالہ چہ دافضیلت

صَلُّوا بِرَأْدِي رَزَقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ

پوڻي فصيلت ورڪر ٿيندو | واپس ڪونگي | دڇيل روزي | هغه پاڻه | چه مريان دي ڪڍي | چه دوي
 رڪر ٿيو ڏهه هقوي ڊاس نه ڪوي چه دڇيل برخه مال چلو مريان لوهه وڪري | چه تول پيه

يُجْحَدُونَ ۝ وَاللَّهُ جَعَلَ

ہفتے برابر شی | پس آیا دَ نَعْمَت | دَاللہ | دوی انکار کوی | او اللہ | پیدا کر لے
 ے عقلہ برابر شی ، نو آیا دوی دَاللہ تعالیٰ دَ نَعْمَت نہ انکار کوی ؟ او اللہ تعالیٰ تاسو د پارک

كُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا ۖ وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم

دیارہ | ہم لہ تاسونہ | بنجے | اوپیدائے کرل | تاسو دیارہ | لہ بنجوستاسونہ
م لہ تاسونہ ستاسو جوڑے پیداکرے ، او ستاسولہ بنجونہ نے (ستاسو) حامن او

وَحَفْدَةً ۖ وَرَزَقَكُمْ ۖ مِنَ الطَّيِّبِ ۖ أَفِي الْبَاطِلِ

من | او نهی | او هغه روزی درکه تاسوته | له پاکیزه څیزونو نه | نوایا په باطل باندې
سې پیداکړل ، | او تاسوله ئې د پاکیزه څیزونو نه روزی درکه ، نوایا دوی

وَيَنْعَمَتِ اللَّهُ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَعْبُدُونَ

او دایمان راوهی	او د نغمت	د الله	دوی انکار کوی	او دوی د خداوند کوی
طل خیزونه منی،	او د الله تعالی د تعبوتونه	انکار کوی	او دوی د الله تعالی	

نُذُونِ اللَّهِ مَا لَيْمَلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَوَاتِ

دالله دهقه | چه مالک وی | دوی دیاره | دوی |
بغیر دهقه خیزونو عیادت کوی | چه | دآسانو اوزمکه نه | دوی ته | دروزی | وړکولو هیزنه

وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿۴۳﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ

اولہ زمکہ نہ | دھیتھم | اونہ دوی داکو لے شی | پس مہ | بیانوی | اللہ دپارہ
اختیار نہ لری اونہ دھتھ معبودانو دوس خبرہ دکا ، نو تاسو اللہ تعالیٰ تہ مثالونہ مہ

الْأَمْثَالُ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۴۴﴾ ضَرْبُ

مثالونہ | بیشک | اللہ | پوہیری | اوتاسو | نہ پوہیری | بیان کرد
اودوی ، بیشک اللہ تعالیٰ رپہ ہر خبرہ | پوہیری اوتاسو نہ پوہیری - اللہ تعالیٰ یو مثال

اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ

اللہ | یو مثال | چہ یو غلام دے | چہ بل پہ اختیار کئے دے | ہفتہ قدرت نہ لری | پہ ہیتھ خبر
بیانوی چہ یو غلام دے چہ دبل پہ اختیار کئے دے (او) پہ ہیتھ خبر قدرت نہ لری

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ

اور بل | ہفتہ شوک | کوم لہ چہ مونہ روزی ورکے دے | لہ خیل طرف نہ | روزی | بنہ | پس ہفتہ | خرش کوی
اویو ہفتہ شوک دے کوم لہ چہ مونہ دخیل طرف نہ بنہ رنق ورکے دے | پس ہفتہ لہ دے نہ پہ

مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ

لہ ہفتہ | پہ پتہ | او پہ بنکارہ | آیا دوی برابر دی ؟ | اتل تعریفونہ اللہ دپارہ
پتہ او پہ بنکارہ خرش کوی ، آیا دا دواہہ برابر دی ؟ (ہیتھک نہ) تول تعریفونہ اللہ دپارہ

بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۵﴾ وَضَرْبُ اللَّهِ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ

بلکہ | اکثر لہ دوی نہ | نہ پوہیری | اویان کرد | اللہ | ربل مثال | ددو سرد
لیکن پہ دوی کئے اکثر نہ پوہیری - اواللہ تعالیٰ ددو سرد یو بل مثال بیانوی

أَحَدُهُمَا أَبُكْمٌ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ

یو پہ دے دواہو کئے | کوٹکا دے | قدرت نہ لری | پہ ہیتھ خبر | او ہفتہ | پتہ دے
چہ پہ دوی کئے یو کوٹکا دے چہ پہ ہیتھ کار قادر نہ دے او دخیل مالک دپارہ پتہ

عَلَى مَوْلَاهُ ۖ آيِنَمَا يُوجِّهُهُ لَيَايَاتٍ مُّخَيَّرٍ هَلْ يَسْتَوِي

پہ خیل مالک باند | کوم علے تہ | چہ دھتھ لیبری | نہ راوی | حقہ خبر | آیا | برابر دے
جو رشوے دے ، ہفتہ چہ کوم خواہم دے لیبری نو بشیکرہ لے دلا سہ نہ کیبری آیا برابر دے شو

هُوَ ۖ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۴۶﴾

ہفتہ | او ہفتہ کس | چہ حکم کوی | دانصاف | او ہفتہ | پہ لارہ دے | سہ
دا او ہفتہ شوک چہ دانصاف حکم ورکوی او خیل پہ نیغہ لارہ باسید دے

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ

اوللہ دپارہ دی | پتہ خبرہ | دآسمانوں | اوزمک | اونہ دہ | معاملہ | دقیامت
او دآسمانوں او دزمک دپتہ خبرو علم ہم اللہ تعالیٰ تہ دے ، او دقیامت راتل بالکل دا دے

إِلَّا كَلِمَ الْبَصَرِ أَوْهُوَ أَقْرَبُ ۖ إِنَّ اللَّهَ

مگر | پہ شان درپ | دسترے | یا ہفہ | (دے نہ ہم) زیات نزد دے | بیشک اللہ
لکہ دسترے رپیدل | یا دے نہ ہم زیات نزد دے - بیشک اللہ تعالیٰ

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ

پہ ہر خیز باند | قادر دے | او اللہ | راوویستلی تاسو | لہ خیتونہ
پہ ہر خیز باند قدرت لری ، او اللہ تعالیٰ تاسو ستاسو د میندو د خیتونہ

أُمْهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا ۖ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمَاءَ

د میندو ستاسو | چہ تاسونہ پوہیدی | پہ ہیٹ خیز | او جوہرے کول | تاسو د پارہ | غورونہ
راوویستلی پہ داسے حال کینے چہ ہیٹ نہ پوہیدی ، او اللہ تعالیٰ ستاسو غورونہ ، سترے

وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفِيدَةَ ۖ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ الْمَرْبُورُ

او سترے | او زرو نہ | د پارہ دے چہ تاسو | شکر ادا کری | آیانہ دی کنتی دوی
او نہ مونہ جوہر کول چہ تاسو شکر ادا کری - آیا دے خلقو

إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ ۖ مَا يُمْسِكُهُنَّ

مارغانوہ | چہ د حکم پابندی | پہ فضا کینے | د آسمان | نہ راہنکوی دوی خوک
مارغان نہ دی لیدی چہ د آسمان پہ فضا کینے د حکم پابندی ، دوی صرف اللہ تعالیٰ

إِلَّا اللَّهُ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝

مکرمون | اللہ | بیشک | پہ دے کینے | نخبے دی | ہغو خلقو د پارہ | چہ ایمان لری
راہنک کری دی - بیشک پہ دے کینے د ایمان راہونکو خلقو د پارہ نخبے دی -

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا ۖ وَجَعَلَ لَكُم

او اللہ | جوہر کری دی | تاسو د پارہ | کورونہ ستاسو | د آسپد و خلتے | او جوہر کری دی | تاسو د پارہ
او اللہ تعالیٰ تاسو د پارہ ستاسو کورونہ د سکون ذریعہ و گریھول او تاسو لہ دے د خارو د

مِّنْ جُلُودٍ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ

لہ غرمونہ | د خارو د | کورونہ رخیے | چہ تاسو سپک مومئی ہفہ | پہ ورخ د سفر خیل
غرمونہ داسے کورونہ جوہر کول چہ ہفہ د سفر پہ ورخ او د قیام پہ وخت کینے رہے دارو

وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ ۖ وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا ۖ

او پہ ورخ د ذریعہ کیدو ستاسو | اولہ ورو د ہفہ نہ | اولہ پشمونہ د ہفہ نہ | اولہ ویشتونہ د ہفہ نہ
موقعی تاسو سپک بیا مومئی او د ہغوئی د ورخی نہ او د پشمن نہ او د ویشتونہ ستاسو کورسا مانونہ او

أَثَاثًا ۖ وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ۝ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ

سامانہ (د کور) | او فائدہ د | یوے مردے پور | او اللہ | جوہر کول | تاسو د پارہ | لہ ہفہ رخیونہ نہ | چہ ہفہ پید کری
د فائدہ خیزونہ جوہر کول چہ ترے وخت پور (ترے نہ فائدہ واخلی) او اللہ تعالیٰ تاسو د پارہ د خیلو سپک اکرو خیزونہ

ظِلًّا وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ

سُورِي | او هغه جوړ کړل | تاسو د پاره | د غرونو نه | غارونه | او هغه جوړ کړی دی | تاسو د پاره
سُورِي جوړ کړل او تاسو له سترگو نه غرونو کې د پناه اخستلو لپاره جوړ کړل او تاسو له داسې ځای نه جوړ

سَرَابِيلَ تَقِيَكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيَكُمُ بَاسْمَكُمُ

ځای | چه هغه وساقی تاسو | له گرمۍ نه | او ځای | زغری | چه وساقی تاسو | له جنګ نه
کړه چه د گرمۍ نه مو بچ کوي ، او څه داسې ځای چه (د بېل سره) په جنگونو کې ستاسو حفاظت

كَذَلِكَ يَتِمُّ نِعْمَتُهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلَمُونَ ﴿٨١﴾

دغه شان | هغه پوره کوي | خپل نعمت | په تاسو باندې | د پاره د دېچه تاسو | حکم ومني
کوي ، الله تعالی دغه خپل نعمتونه په تاسو پورته کوي ، د پاره د دېچه تاسو فرمان پر داسې پورته

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ

بیا که چیرې | دوی مخ واړوي | پس بېشکه | په تاسو باندې | رسول دی | ښکاره | دوی پېژني | نعمت
توکه (اوس هم) دوی مخ گرځوي نو ستا په ذمه خو (نور څه نشته تش) څرګند خبر رسول دی - دوی د الله نعمتونه

اللَّهُ ثُمَّ يُنْكِرُوهَا وَأَكْثَرُهُمْ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ

د الله | بیا دهم | دوی انکار کوي له هغه نه | او اکثر په دوی کې | ناشکری دی | او په کومه ورځ | مونږ راپاتو
د بېل پېژني او بیا (سره دېوې) ترې نه انکار کوي او په دې کې اکثر خلق ناشکره دی او په کومه ورځ به په مونږ

مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا

د هر یو | اُمت نه | یو کواک | بیا به | اجازت نه شي ورکول | حقو خلقونه | چه کافران دي
د هر پوښت نه یو کواک راپاتو ، بیا به کافرانو ته (د بخت پېشن کولو) اجازت ورکول نه شي ، اونه به

وَلَا لَهُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَإِذَا رَأَیَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ

ونه به له دوی نه | عذرونه قبلول شي | او هر کله چه | دوی نه | هغه خلق | کومو چه ظلم وکړو | عذاب
د دوی څه عذر قبلول شي - او هر کله چه هغه خلق کومو چه ظلم کړه وو عذاب دوی

فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَأَیَ الَّذِينَ

نو کول به نه شي | له دوی نه | اونه به | دوی ته | مهلت ورکول شي | او هر کله چه | او ویني | هغه خلق
بیا به نه د دوی نه (عذاب) کول شي اونه به دوی ته مهلت ورکول شي - او هر کله چه مشرکان خپل

أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ

چه مشرکان دي | خپل شریکان | نو وای | له ربه زمونږه | هم دادی | زمونږ شریکان | کوم چه به
شریکان (معبودان) ویني ، نو وای اے زمونږه ربه ! دا زمونږ هغه معبودان دي کوم چه به

كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ

مونږ بلل | له تاسو نه | بیا دوی به وایي کوي | د دوی طرف ته | دا خبره | چه بېشکه تاسو
مونږ له تاسو سوا بلل ، بیا به هغوی دوی ته دا جواب ورکوي چه بېشکه تاسو

لَكَذِبُونَ ﴿۸۷﴾ وَالْقَوَا إِلَى اللَّهِ يُؤْمِنُ السَّلَامُ وَضَلَّ

دروغزن بیٹی | اور ادواند یہ کہی دی | اللہ طرف تہ | پہ دغہ ورخ | فرمانبرداری (عابدی) | اور ک یہ شی (ہیرہ شی) |
دروغزن بیٹی - اور مشرکان یہ پہ دغہ ورخ اللہ سرہ | صلح بنا و تہری ، او خیل تول بہتانو نہ

عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۸۸﴾ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا

لہ دوی نہ | ہفہ خہ چہ | دوی بہ لہ خانہ تہل | کو موخلقوچہ | کفر و کبرو | او منع لے کرل (فلق)
تہ نہ ہیر شی - چاچہ | کفر لاسرا غورہ کہے وہ او نور خلق لے د

عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا

د اللہ د لاسرے نہ | مونڈ بہ زیات و کبرو دوی | عذاب | د پاسہ | عذاب | دلے چہ دوی یہ
اللہ تعالیٰ د لاسرے نہ منع کول ، ہفوی لہ بہ مونڈ د یوے د پاسہ بلہ سزا زیاتہ کبرو ، حکہ چہ ہفوی

يُفْسِدُونَ ﴿۸۹﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا

فساد کولو | او پہ کومہ ورخ چہ | مونڈ بہ راپاخو | دہر یو امت نہ | یو گواہ
بہ (پہ دنیا کہے) فساد و نہ کول او ہفہ ورخ (ہم د یاد جو کہ دہ) چہ مونڈ بہ دہر یو امت نہ یو یو گواہ ہم

عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ

پہ دوی | ہم لہ دوی نہ | او مونڈ بہ رادلو | تا | گواہ | پہ دے کافرانو
د ہفوی د مینہ نہ را وچت کبرو ، او تا بہ د دے خلقو پہ مقابلہ کہے گواہ رادلو کبرو

وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى

او مونڈ نازل کبرو | پہ تاباند | د کتاب (قرآن) | بیانولو د پارہ | دہر خیز | او ہدایت
او مونڈ پہ تاباند د کتاب (قرآن) نازل کبرے دے چہ پہ دے کہے دہر خیز واضح بیان دے او مسلمانو

وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۹۰﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ

اور حمت | او زبیرے | مسلمانانو د پارہ | بیشکہ | اللہ | حکم کوی
د پارہ ہدایت رحمت او زبیرے دے - اللہ تعالیٰ یقیناً تاسوتہ د انصاف او د

بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَانِي ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ

د انصاف | او د نیکی | او د امداد و رکولو | خیلوانو تہ | او منع کوی
نیکی کولو او خیلوانو تہ د (مالی) امداد و رکولو حکم کوی او دے حیاتی

عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۹۱﴾

لہ بے حیائی نہ | اولہ بدی | او ظلم نہ | ہفہ نصیحت کوی تاسو | چہ تاسو | نصیحت حاصل کبرو
د بد و کارونو او د سرکشئی نہ منع کوی او تاسوتہ نصیحت کوی چہ تاسو نصیحت حاصل کبرو

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ

او پورہ کبرو | وعدہ | د اللہ | ہر کہچہ | تاسو وعدہ د کبرو | او مہ ماتوئی | قسمو نہ
او د اللہ تعالیٰ وعدہ پورہ کبرو ، ہر کہچہ تاسو وعدہ و کبرو او قسمو نہ د بخونہ نہ

بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمْ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا

دھے دے پھولونہ پس | او بیشک جو پکڑے دے تاسو | اللہ | پہ خپلو مانو باند | ضامن
مہ ماتوی | حال دادے چہ تاسو پہ خپل خان باند | اللہ تعالیٰ ضامن جو پکڑے مہ

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ۝ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي تَقْصَتْ

بیشک | اللہ | پوهیدری | پہ هغه خه چہ تاسو کوی | او مہ کیدری تاسو | پہ شان د هغه پنه | چہ وسپړدل هغه
بیشک اللہ تعالیٰ ستاسو د ټولو کارونو نه خبر دے - او تاسو د هغه پنه | په شان مہ کیدری | چہ خپل نارونه

غَزَلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثُ تَتَخَذُونَ آيْمَانَكُمْ دَخَلًا

یشلی شوی پنه خپل | پس د مضبوطونو | ټوټه ټوټه | تاسو جوړوئ | خپل قسمونه | د دخل وړکولو ذریعہ
به ئے د مضبوطونو نه پس بیا ریشنه ریشنه کول ، چہ (په چل ول) تاسو هم خپل قسمونه د فساد کولو ذریعہ

بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۚ إِنَّمَا

په خپل مینه کيښه | چہ شی | یوه ډله | اوچته دغالب | له بله ډله نه | بیشک
وگرځوئ | په دے عرض چہ یو ټولے د بل ټولې نه زیاته فائده اوچته کړی - اللہ م دے

يَبْلُوكُمْ اللَّهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

ازمینهت کوی په تاسو | اللہ | په دے سره | او خامخا به ښکاره کړی | په تاسو | په ورځ | د قیامت
ستاسو ازمینهت کوی - او د قیامت په ورځ به درته هغه ټول (حقیقت) ښکاره

مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۝ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ

هغه خبره | په کومه کيښه چہ تاسو | اختلاف کولو | او که غوښتل | اللہ | نو جوړ کړی ټول تاسو
کړی چہ تاسو به پکښه اختلاف کولو - او که اللہ تعالیٰ غوښتل نو تاسو ټول به ئے

أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي

أمت | هم یو | لیکت | هغه گمراه کوی | هغه ټوک | چہ هغه وغواړی | او هدايت کوی
یو امت کړی دی | خو هغه چہ د چا په حقله وغواړی نو هغه گمراه کړی او د چا په حقله چہ

مَنْ يَشَاءُ ۖ وَلَتَسْعَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

هغه چاته چہ | هغه وغواړی | او تاسو به ضرور پېوس کیدری | د هغو (غلونو) په حقله | چہ تاسو به کول -
د غواړی نو هدايت ورته کوی او تاسو چہ خه کارونه کوی د هغه په حقله به درته خامخا پوهیښته کیدری

وَلَا تَتَّخِذُوا آيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمُ

او تاسو مہ جوړوئ | خپل قسمونه | د دخل وړکولو ذریعہ | په خپل مینه کيښه | چہ وغوښدئ | قدم
(او دے مؤمنانو) تاسو خپل قسمونه یو بل له د دوه وړکولو ذریعہ مہ جوړوئ ، هس نه چہ د چا قدم د

بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوَاءَ ۚ بِمَا صَدَقْتُمْ

پس | د کلکولی د هغه نه | او تاسو د څکلي مزه | د ډډی (مصیبت) | په سبب د هغه | چہ منځ کول به تاسو
مضبوطانه پس (بل) وغوښدئ او تاسو ته به دے خبره تکلیف وړسی چہ خلقي به د اللہ تعالیٰ د لاس

عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۶﴾ وَلَا تَشْتَرُوا

لِأَنفُسِكُمْ دِينَارًا | اوتاسود پاره | عذاب دے | دیر لوئے - | اوتاسو مہ اخلی
نہ متع کول | اوتاسولہ بہ دیر لوئے عذاب در کہے شی - | اود اللہ تعالیٰ (سرہ کرے) دے

بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ

پہ بدل دے دے د اللہ | قیمت | لبر | بیشک خہ چہ | د اللہ سرہ دی | ہفہ | دیر غورہ دی
(د دنیا) دلیرے فائدے پہ عوض مہ خو خوی: بیشک کوم عوضونہ چہ اللہ تعالیٰ سرہ دی ہفہ تاسو لوپ

لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا

تاسو د پاره | کہ پیرے تاسو | پوہ پیری - | ہفہ خہ چہ | تاسو سرہ دی | ہفہ بہ فنا کیری | او خہ چہ
بہتر دی کہ تاسو پیرے پوہ پیری - | خہ چہ تاسو سرہ پراۓ دی | ہفہ بہ ختم شی او خہ چہ

عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ ۖ وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ

د اللہ سرہ دی | ہفہ (تل) باقی پائی کی دی | اومون بہ ضرور کرو | ہفوتہ | کوموچہ صبر کرو | اجر د دی
اللہ سرہ پراۓ دی ہفہ (تل) باقی (پلے) دی او خوک چہ ثابت قدام پاتے شو ہفوتی نہ بہ مونہ خا خا خا

بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ

دوے نہ غورہ | ہفہ (تلونہ) | چہ دوی بہ کول | چاہے عمل کرو | نیک | سرہ دی
اجرو کو دھو بنو کارونو پہ عوض کہے کوم چہ ہفوتی کول - نیک عمل چہ ہر خوک کوی کہ نارینہ دی او کہ

أَوْ أَنْتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ۚ

او کہ شے وی | او ہفہ | مؤمن وی | نومون بہ خا خا ژوند و کر و ہفوتہ | ژوند | پاکیزہ
ژانہ خنچہ ہفہ مومن وی ، نو مون بہ ورلہ ضرور (پہ دنیا کہے) پاکیزہ ژوند و کر و

وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾ فَإِذَا

اومون بہ خا خا و کر و دوی | د دوی اجر | د دوی دینو عملو | چہ دوی بہ کول - | بیا ہر کہہ چہ
او خا خا بہ ورلہ (پہ آخرت کہے) دھفوتی د بنو کارونو پہ عوض کہے اجر و کر و - | نو ہر کہہ چہ

قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۲۰﴾ إِنَّهُ لَيْسَ

تہ کوئے | قرآن | نو پناہ غورہ | د اللہ | د شیطان | رطل شوی نہ | بیشک نہ دے
تہ قرآن لوستل غورہ نو د شیطان مردود (د شر) نہ پناہ غورہ - | دھفہ قابو پہ

لَهُ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۲۱﴾ إِنَّمَا

د دے | (شہ) زور | پہ ہفو خلقو چہ | ایمان تہ راؤ تہ | او پہ خیل رب باند | توکل کوی | بیشک چہ
داسے خلقو نہ چلی پیری چہ ایمان تہ راؤ تہ وی او پہ خیل رب توکل کوی - | دھفہ قابو

سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَكَّلُوْهُ وَالَّذِينَ هُم بِهٖ مُّشْرِكُونَ ﴿۲۲﴾

غلبہ د دے | پہ ہفو خلقو دے چہ | دوستی کوی دے سر | او کوم خلق چہ | د اللہ سرہ | شریک مقرر وی -
بس پہ ہفہ چا چلی پیری چہ ہفہ خیل دوست گنری او د (ہفہ پہ تعلیم) اللہ لہ شریکان پسہ اکوی

وَاِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ ۚ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ
 اهرکه چه بد کرد و موند | یو آیت | په ځای | بدل آیت | او الله | ښه پوهه | په هغه څه | په مقرر نازل
 د هر کله چه موند | یو آیت | په بدل | کبه بل آیت راولیدو | او الله تعالیٰ په هغه ښه پوهیدو څه چه
 قَالُوا۟ اِنَّمَا اَنْتَ مُفْتَرٍۭ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝۱۴
 نو ددوانی | بیشکه | چه ته | له ځان نه جوړونکې | بلکه اکثر دوی | نه | پوهیدو | دواړه
 رالیدو نو دا خلق وواي چه ته خوبس تش دروغ تړونکې | نا | بلکه په دوی کبه اکثر خلق نه پوهیدو
 نَزَّلَهُ رُوْحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
 نازل کړه د | روح القدس (جبرائیل) | ستادرب له طرف نه | په حق سره | په مضبوط کړی (په ایمان) | مؤمنان
 ته ووايه چه دا جبرائیل امین ستادرب له طرف نه په حق نازل کړه دے چه د ایماندارو خلقو ایمان پوره
 وَهْدٰی وُبَشِّرٰی لِلْمُسْلِمِيْنَ ۝۱۵
 او هدايت | او زبر دے | مسلمانانو د پاره | او بیشکه موند پوهیدو | چه دوی
 مضبوط کړی او د مسلمانانو د پاره هدايت او زبر دے - او موند ته ښه معلومه ده چه دوی
 يَقُوْنُوْنَ اِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُوْنَ
 وای | بیشکه چه | ده ته زده کوی | یو انسان | ژبه | دهغه چا | دوی نسبت کوی
 وای چه ده ته خو یو سره ښودنه کوی (حال دل) چه کوم سړی ته دوی داسه پرنا هغه نسبت
 اِلَيْهِ اَعْجَبُوْا ۚ وَهٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِيْنٌ ۝۱۶
 طرف دهغه ته | عجبی (غیر عربی) | او دا | ژبه | عربی ده | واضح | بیشکه | هغه خلق چه
 کوی دهغه ژبه خو عجبی ده او دا قرآن خو په صفا عربی ژبه کینه راغله دے - څوک چه د
 لَا يُؤْمِنُوْنَ بِآيٰتِ اللّٰهِ لَا يَهْدِيْهُمْ اللّٰهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 ایمان نه راوړی | په آیتونو د الله | لاره نه ښای دوی ته | الله | او دوی د پاره | عذاب
 الله تعالیٰ په آیتونو ایمان نه راوړی | الله تعالیٰ هغوی په سمه لار نه یوځی | او هغوی له دردناک
 اَلِيْمٌ ۝۱۷ اِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ
 دردناک | بیشکه | جوړوی | دروغ | هغه خلق | چه ایمان نه لری
 عذاب مقرر دے | دروغ تړونکی خو هغه خلق دی | چه د الله تعالیٰ په آیتونو باندې
 بِآيٰتِ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُوْنَ ۝۱۸
 په آیتونو د الله | او هم دا خلق دی | دروغ ژن | څوک چه انکار کړی | د الله
 ایمان نه راوړی | او هم دا خلق پوره دروغ ژن دی - څوک چه د ایمان راوړنه پس بیا
 مِنْۢ بَعْدِ اِيْمَانِهٖ اِلَّا مِّنْ اُكْرِهٖ ۚ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ
 د خپل ایمان راوړنه پس | سوا دهغه چا نه | چه مجبور کړه شو | او دده زړه | مطمئن وی
 د الله تعالیٰ نه انکار کړی سوا دهغه چا نه کوم چه مجبور کړه شو | او دده زړه | په ایمان باندې

بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَن شَرَحَ بِالْكَفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ

پہ ایمان | لیکن | خوک چہ | برانیزی | یہ کفر سرہ | (خپلہ سینہ | نو پہ هغوئ بانی د
مطین وی لوند اے بندلا مستثنی دے) خوچا چہ خپلہ سینہ کفر ته پراستله . نو په هغوئ به

غَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۳﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ

غصه | د الله | اودوی دپاره ک | عذاب | دیرلوئ | دا حکه چہ دوی
د الله تعالی غضب وی ، او هغوئ له لوئ عذاب مقرر دے . دا حکه چہ دوی

اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي

خوبن کړو | ژوند د دنیا | په آخرت | اودا چہ الله | لاره نه بنائی
د آخرت په مقابله کبه د دنیا ژوند خوبن کړو ، اودا چہ الله تعالی کافرانو خلقو ته

الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿۱۴﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ

قوم | د کافرانو ته | هم داخل دی چہ | مهر و طے دے | الله
سمه لاره نه بنائی . هم دا هغه خلق دی د کومو په زهدنو ، غوړونو

عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ

د دوی په زړونو | او د دوی په غوړونو | او د دوی په سترگو | او هم داخل دی
او سترگو بانی چہ الله تعالی مهر لگو دے ، او هم داخل د خپل

الْعَافِلُونَ ﴿۱۵﴾ لَاجِرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَسِرُونَ ﴿۱۶﴾

(د دین نه) په خبره | هیر شک نشته | چہ دوی | په آخرت کبه | نقصان موندونکی دی
انجام نه) په خبره دی ، د لازمی خبره ده چہ په آخرت کبه به داخل په زیان کبه پراخه وی .

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِن بَعْدِ مَا فُتِنُوا

بیا | بیشکه ستارب | هغو خلقو دپاره | چہ هجرت کړو | پس له دغه چہ | په مصیبتونو کبه وپوښل
د دوی برعکس ستا پروردگار د هغه چا په حقله چہ په سختو سختو آزمیښتونو کبه اچول شوی

ثُمَّ جَاهِدُوا وَصَبِرُوا ۚ إِنَّ رَبَّكَ مِنَ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ

بیا | هغو جهاد وکړو | او صبر کړو | بیشکه | ستارب | پس له هغه نه | بخښونکي
وو او د هغه نه پس ک به هجرت وکړو او (په تکلیفونو باندې) د صبر نه کارواستو . نو ستارب د دے کاروونو

رَحِيمٌ ﴿۱۷﴾ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تَجَادُلٌ عَن نَّفْسِهَا

مهربان دے | په هغه ورځ | چہ رایه شی | هریوکس | چہ جگړه به کوی | د خپل طرف نه
پس بخښونکي مهربان دے . په کومه ورځ چہ به هر خوک د خپل طرف نه راځي او جگړه به کوی

وَتُؤْفَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۱۸﴾ وَضَرَبَ

او پوره به ورکړه شی | هر نفس ته | شه چہ د کړی وی | او په دوی به ظلم نه شی کول | او بیان کړو
او هر چا ته به د د د د عملونو پوره بدل ورکول شی او په دوی به ظلم نه شی کول ، او الله تعالی

رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرْتُ بِأَنعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهُ اللَّهُ

فراخه | له هر حائے نه | بیا ناشکری و کبره دغه کلی | د نعمتو د الله | پس وڅو کوهو غی نه الله
د هر څه غایه نه راتله ، خو هغو د الله تعالی د نعمتو ناشکری وکړه ، نه الله نه الله

لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْحَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٣﴾

جامه | دَ لوپے | او دَ ویرے | به سبب دَهغه خُچه | دوی به کول -
دَهغوئی دَ علمونو په وجه | په هغوئی باندی لوئی قحط | او دیرے راوسته

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ

و بیشکه راغ دوی ته | یو پیغبر | له دوی نه | پس دوی دروغ غن و گنډو هغه | نوؤ نیول دوی له
او بیشکه هغوی ته هم له هغوی نه یو پیغبر راغ نه هغه | په دروغ غن و گنډو نه |

وَبَيْنَهُمْ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ اسْتَدْعَوْنَاهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ فَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٣٦﴾

عَذَابٌ وَهُمْ طَائِفُونَ ﴿١١٣﴾ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا

وینول اد هغوی ظامان دو - پس خه چه الله تعالی تاسوله درکری دی، له هغه نه حال

طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ رَآيَا تَعْبُدُونَهُ ۝۱۳

پاکیزہ | اوشکر کوئی | دَغمت دَ اللہ | کہ چہرے تاسو ہم دَھنہ | عبادت کوئی
 واپاکیزہ قیڑونہ خورئی، اود اللہ تعالیٰ پہ نعتونو شکر و یاسی کہ تاسو دینو تال، دَھنہ تال کہ

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَاللَّامَ وَالْزُّبُرَ

بیشک | هغه حرام کړې ده | په تاسو | مرداره | او وینه | او غوښه | د خنزیر

هغه څو په تاسو پاتې مېرمنه او وينه او د ځنځير غوښه او کوم څيز چې د الله تعالى له

وَمَا أَهْلَ لَغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ^ج فَمِنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ

و هغه څه چې پر نامه ياد شوی وي د غېر الله | بيا څوک چې مجبور شي | ناخرمانه نه وي | او نه د خدا تيريدونکي
سوا د بل چا په نامه مننه شوې وي حرام کړې دي | بيا څوک چې مجبور شي | او ناخرمانه او د خدا تيريدونکي نه

فَإِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ

نوبیشکے اللہ | بچھونکے | مہربان دے | اوتاسو مہ دایئی | ہفتہ خیزنے | چہ بیانوی

لَسَيَنْتَكُمُ الْكُذِبُ هَذَا حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ

لَسْتُمْ بِالدِّبَابِ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لَتَقْتَرُوا عَلَى اللَّهِ

چند دا حلال دی او دا حرام دی، تنقہ نے داسی چہ تاسو بہ اللہ

مزل ۳

لَكَذِبٌ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

دروغ | بیشک | کوم خلق چہ | تہی | پیدائش باندا | دروغ | ہغوی ناکامیا پیری
دروغ و تہی ، بیشک شوک چہ یہ اللہ تعالیٰ کے دروغ تو تہمتوں نہ لگو ہغوی ہشکھ نجات نہ بیا موی
متاعٌ قلیلٌ ۱۱۷ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۱۱۸ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا

برادرو (خود) فائدہ | لبرہ شان | اودوی دپارہ | عذاب کے | دردناک | او یہ ہغوی باندا | چہ یہودیان دی
(دنیائے) لبرہ شان عیش دے | او (بیا) ہغوی لہ دردناک عذاب مقرر کے۔ او شوک چہ | یہودی دو پہ دین دی

حَرَمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ

حرام کول مونہ | ہغہ غہ چہ | مونہ بیان کری دے | یہ تا | لہ دے نہ وہاں | او ظلم نہ ہے کر مونہ پہ دی
یہ ہغوی باندا مونہ ہغہ خیزونہ حرام کری دو کوم چہ موتانہ پخوا بیان کری دی۔ او مونہ یہ ہغوی باندا ہغہ

وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ

او لیکن دوی | یہ خیلو حانوتو | ظلم کولو | بیا | بیشک ستار | ہغو خلقو دپارہ
زیاتہ نہ دے کہے ، بلکہ ہغوی پخپلہ پہ حان زیاتہ کولو۔ بیا بیشک ستار | ہغو خلقو دپارہ کوموچہ

عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ

چہ عملونہ وکیل | خراب | یہ ناپوہی سرہ | بیا توبہ وکری | پس لہ دے نہ
یہ ناپوہی سرہ بد عملونہ وکیل بیا لہ ہغہ نہ پس ہغوی توبہ وکری اوخپل

وَأَصْلَحُوا ۚ إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

او اصلاح وکری | بیشک ستار | پس لہ ہغہ نہ | بخشونکے | مہربان دے
حان سم کری نویس لہ دے نہ ستار یقیناً | بخشونکے مہربان دے

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا ۖ وَلَمْ يَكُ

بیشک | ابراہیم | وو | لوئے پیشوا | فرمانبردار | داللہ | یوحنا (حق نہ مانے) | اونہ و وہغہ
بیشک ابراہیم (دخلقو) پیشوا | داللہ تعالیٰ فرمان مونکے او صرف حق طرف نہ مانل وو۔ او ہغہ لہ

مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا ۖ لِلْأَنْعَمِ ۖ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ

لہ مشرکانونہ | شکر کونکے وو | دہغہ دنعمتونہ | ہغہ دغولہ کہے وو | اودہ تے مٹا وکری
مشرکانونہ نہ وو ، داللہ تعالیٰ دنعمتونہ شکر گزار وو ، (اللہ تعالیٰ) دے غورہ کہے وو (او پہ سمہ

إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾ وَاتَّبِعْهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَإِنَّهُ

سمہ لاسے طرف تہ | اودکرہ مونہ دہ تہ | پہ دنیا کیے | بشیکرہ | ادبیشک کہہ
لاسے روان کہے وو۔ او مونہ ورتہ پہ دنیا کیے ہم بنہ حالت وکریے دو او پہ آخرت

فِي الْآخِرَةِ لِمَنِ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ

پہ آخرت کیے ہم | لہ نیکو بند کانونہ وی | بیا مونہ وی وکریہ | ستار طرف تہ | چہ پیروی وکریہ | ددین
کے خوبہ صالحان کیے شمیر دے۔ بیا مونہ تاتہ داوی وکریہ چہ ابراہیم پہ لاسے

